

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0290/2011

26.7.2011

JELENTÉS

a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek biztonsági kihívásainak kezeléséről
(2011/2072(INI))

Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság

Előadó: Vicky Ford

A vélemény előadója (*): Corinne Lepage, Környezetvédelmi,
Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 50. cikke

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	20
VÉLEMÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI, KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER- BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL (*)	26
VÉLEMÉNY A FOGLALKOZTATÁSI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	34
VÉLEMÉNY A JOGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	38
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE	41

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 50. cikke

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek biztonsági kihívásainak kezeléséről (2011/2072(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a szénhidrogének kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozó engedélyek megadásának és felhasználásának feltételeiről szóló, 1994. május 30-i 94/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre¹,
- tekintettel az ásványi nyersanyagok fúrólukon keresztül történő kitermelésével foglalkozó iparágakban dolgozó munkavállalók biztonsága és egészségvédelme javításának minimumkövetelményeiről szóló, 1992. november 3-i 92/91/EGK tanácsi irányelvre²,
- tekintettel a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 2008. január 15-i 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre³,
- tekintettel az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EK tanácsi irányelvre (környezeti hatásvizsgálatról szóló irányelv)⁴, amelyet a 97/11/EK⁵, 2003/35/EK⁶ és 2009/31/EK⁷ irányelvek módosítottak,
- tekintettel a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló, 2004. április 21-i 2004/35/EK európai parlamenti és tanács irányelvre (környezeti felelősségről szóló irányelv vagy ELD)⁸,
- tekintettel az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség létrehozásáról szóló, 2002. június 27-i 1406/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁹ módosított változatára,
- tekintettel a hajók által okozott szennyezés esetén történő beavatkozás területén az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség intézkedéseinek többéves finanszírozásáról és az 1406/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. december 18-i 2038/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹⁰,
- tekintettel a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2008. június 17-i 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi

¹ HL L 164., 1994.6.30., 3. o.

² HL L 348., 1992.11.28., 9. o.

³ HL L 24., 2008.1.29., 8. o.

⁴ HL L 175., 1985.7.5., 40. o.

⁵ HL L 73., 1997.3.14., 5. o.

⁶ HL L 156., 2003.6.24., 17. o.

⁷ HL L 140., 2009.6.5., 114. o.

⁸ HL L 143., 2004.4.30., 56. o.

⁹ HL L 208., 2002.8.5., 1. o.

¹⁰ HL L 394., 2006.12.30., 1. o.

irányelvre (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv)¹ ,

- tekintettel az európai olajfeltárással és -kitermeléssel kapcsolatos európai uniós fellépésről szóló, 2010. október 7-i állásfoglalására² ,
- tekintettel a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek biztonsági kihívásainak kezeléséről szóló bizottsági közleményre (COM(2010)0560),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 194. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 11. és 191. cikkére,
- tekintettel a halálos áldozatokat követelő és jelentős környezeti kárt okozó Deepwater Horizon balesetre,
- tekintettel BP Deepwater Horizon fúrótornyának katasztrófájával és a tengeri fúrásokkal foglalkozó amerikai bizottság végleges jelentésére,
- tekintettel a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelvre (élőhelyvédelmi irányelv)³ ,
- tekintettel eljárási szabályzatának 48. cikkére,
- tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére, valamint a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Jogi Bizottság véleményére (A7-0290/2011),

- A. mivel az EUMSZ 194. cikke kimondottan fenntartja a tagállamok jogát az energiaforrásaik kiaknázására vonatkozó feltételek meghatározására, miközben továbbra is figyelmet fordít a szolidaritásra és a környezetvédelemre,
- B. mivel az EUMSZ 191. cikke kimondja, hogy az Unió környezetpolitikájának célja a magas szintű védelem, és ez a politika az elővigyázatosság és a megelőzés elvén, a környezeti károknak elsődlegesen a forrásuknál történő elhárítása elvén, valamint a „szennyező fizet” elven alapul,
- C. mivel a saját területén található kőolaj- és földgázkészletek jelentős mértékben hozzájárulnak Európa aktuális energiaigényének kielégítéséhez, valamint jelenleg energiabiztonságunk és az energiaforrások sokszínűsége szempontjából is kulcsfontosságúak,
- D. mivel egyre több ilyen tengeri tevékenység zajlik az EU-hoz közel eső, de nem EU-szabályozás alá tartozó területeken, és egy ilyen területen történő esetleges baleset az EU területeit is érintené, mivel jelenleg e területek közül többet politikai instabilitás jellemez,

¹ HL L 162., 2008.6.21., 11. o.

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0352.

³ HL L 206., 1992.7.22., 7. o.

- E. mivel a tengerekre – köztük az európai tengerekre – vonatkozóan jelentős nemzetközi jogi korpusz és számos nemzetközi egyezmény létezik,
- F. mivel az ENSZ tengerjogi egyezménye (UNCLOS) meghatározza azt a jogi keretet, amelyen belül az óceánokon és tengereken tevékenységeket lehet végezni, ideértve a kontinentális talapat és a kizárólagos gazdasági övezet elhatárolását,
- G. mivel garantálni kell a kőolaj- és földgáz-feltárás biztonságát és integritását, valamint az európai polgárok és a környezet lehető legmagasabb szintű védelmét,
- H. mivel a balesetek hatásai – jellegüket tekintve – határokon átnyúlóak is lehetnek, ezért ez indokolja az uniós vizeken kívüli baleseteket figyelembe vevő, a szennyezések esetére előre felkészített uniós reagálási kapacitást,
- I. mivel a Deepwater Horizon által okozott olajszivárgás bizonyította, hogy a kőolaj szélsőséges környezetben való kiaknázása esetlegesen pusztító környezeti és emberi következményekkel járhat, valamint hogy az ilyen környezeti hatásokkal hatalmas gazdasági költségekkel járnak,
- J. mivel BP Deepwater Horizon fúrótornyának katasztrófájával és a tengeri fúrásokkal foglalkozó amerikai bizottság némely ajánlása számos olyan gyakorlatot tükröz, amelyek az EU egyes részein már 20 vagy több éve elterjedtek,
- K. mivel a Deepwater Horizon fúrótorny által a Mexikói-öbölben okozott olajszivárgás hatására az Európai Uniónak az elővigyázatosság és a megelőzés elve alapján sürgősen, valamint szükség esetén alaposan felül kell vizsgálnia a területén folytatott tengeri kőolaj- és földgázkitermelés, valamint -feltárások valamennyi aspektusára vonatkozó megfelelő jogszabályait és szabályozását, beleértve a tengerfenéken vagy az alatt futó víz alatti csővezetéseken zajló szállítás biztonságára vonatkozó jogszabályokat; mivel ebben az összefüggésben örömmel fogadja a Bizottság abbéli szándékát, hogy sürgősen pótolja a jelenlegi uniós szabályozás hiányosságait,
- L. mivel a mexikói-öbölbeli katasztrófa arra készítette az ipart és a hatáskörrel rendelkező hatóságokat, hogy a katasztrófa tanulságainak levonása céljából a GIRG-hez¹ és az OSPRAG-hoz² hasonló fórumokat hozzanak létre, és mivel e kezdeményezések közül sok hozott már konkrét eredményeket,
- M. mivel 2007-ben a nemzeti kőolajtársaságok adták a világszintű kőolajkitermelés 52%-át, és ellenőrizték a dokumentált kőolaj-tartalékok 88%-át, és mivel a nemzetközi kőolajtársaságokhoz viszonyított jelentőségük drasztikusan nő,
- N. mivel a tagállamok különféle szabályozási mechanizmusai rendkívüli módon megnehezítik a biztonsági intézkedések integritásának biztosítását, pénzügyi többletterheket rónak a vállalkozásokra, valamint rontják a belső piac megfelelő, zökkenőmentes működését,

¹ Global Industry Response Group (világszintű ipari válaszlépésekkel foglalkozó csoport)

² Oil Spill response group (az olajszivárgásra való válaszlépésekkel foglalkozó csoport)

- O. mivel a bizonyítékok arra utalnak, hogy az engedélyezési folyamatnak az egészségügyi és biztonsági értékelésektől való leválasztásával elkerülhetők az esetleges összeférhetlenségek, illetve a céltévesztés,
- P. mivel a nemzeti szabályozóknak a pénzügyi életképességet és a kapacitásukat az engedély és a jogerős fűrészi hozzájárulás megadása előtt kell értékelniük, biztosítva azt, hogy elegendő pénzeszköz – ideértve a felelősségbiztosítást és a közösségi alapokat – áll rendelkezésre,
- Q. mivel már többféle olyan nemzetközi fórum létezik – ideértve a NSOAF-t¹ –, amelyek keretében a szabályozók kicserélhetik a legjobb gyakorlatokat,
- R. mivel a Bizottság – az EU nevében – már részes fele az OSPAR-nak², az Atlanti-óceán északkeleti térsége tengeri környezetének védelméről szóló regionális egyezménynek,
- S. mivel már vannak mechanizmusok a balesetek bejelentésére, többek között az OSPAR éves bevezetési, kiömlési és kibocsátási jelentései, továbbá nem szabályozási csatornákat – például a NSOAF ún. biztonsági közleményeit – is fel lehet használni az ilyen balesetektől levont tanulságok terjesztésére,
- T. mivel számos meglévő egyezmény – mint például az OCES-egyezmény³ – keretében dolgoztak már ki eljárásokat a nemzetközi jelentőségű olajszivárgásokra adandó nemzetközi válaszlépések tekintetében,
- U. mivel a gépekről szóló uniós irányelvet általánosságban a tengeri olaj- és gázkitermelő létesítményekben található berendezésekre is alkalmazni kell, hatálya azonban nem terjed ki a mobil tengeri fűrőtornyokra és azok berendezéseire,
- V. mivel az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség már nyújt technikai segítséget a Bizottságnak a tengeri biztonságra vonatkozó uniós jogszabályok kidolgozásában és végrehajtásában, az olajszennyezésre adandó válaszlépések, a műholdas megfigyelés, valamint a hajók nagy hatótávolságú azonosítása és nyomon követése területén pedig operatív feladatokat kapott,
- W. mivel a kiömlött olaj által okozott szennyezés felszámolásával kapcsolatos felelősség és a károkért való felelősség az EUMSZ 191. cikkén alapul, amely létrehozza a szennyező fizet elvét, és amelyet a környezetvédelmi felelősségről szóló irányelvhez, valamint a hulladékirányelvhez hasonló másodlagos jogszabályok is tükröznek,
- X. mivel az olajszennyezéssel kapcsolatos kártérítés önkéntes rendszere az Északi-tengeren már működik,

Szabályozási megközelítés

¹ Északi-tengeri Tengerhatósági Fórum.

² Jelenleg az OSPAR-egyezmény az Atlanti-óceán északkeleti térsége tengeri környezetének védelmével kapcsolatban folytatott nemzetközi együttműködésre irányadó jogi eszköz.

³ A Dánia, Németország, Írország, Hollandia, Norvégia és az Egyesült Királyság szakmai szervezeteit tömörítő Offshore Cooperative Emergency Services

1. elismeri, hogy a szénhidrogénforrások feltárásához és kitermeléséhez szükséges engedélyek és egyéb jóváhagyások kiadása tagállami hatáskör, és a tevékenységek felfüggesztéséről is az érintett tagállamnak kell döntenie; hangsúlyozza azonban, hogy az engedélyezési eljárásoknak bizonyos közös uniós kritériumoknak kell megfelelniük, és hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak a szénhidrogén-erőforrások feltárására és kiaknázására vonatkozó jóváhagyások kiadása során alkalmazniuk kell az elővigyázatosság elvét;
2. kitarthat emellett, hogy az uniós vizekben mindenféle új mélytengeri kőolajfúrással kapcsolatos uniós szintű moratórium bevezetése aránytalan válasz lenne az EU-szerte magas biztonsági normák biztosításának szükségességéhez képest;
3. hangsúlyozza, hogy minden tagállam jogszabályi és szabályozási rendszerének biztosítania kell azt, hogy minden üzemeltető nyújtson be kockázatalapú, területspecifikus biztonsági elemzést, kötelezve őket arra, hogy teljes körűen bizonyítsák saját egészségügyi, biztonsági és környezetvédelmi hatáságaik felé, hogy a területspecifikus és más kockázatok figyelembe vették, és hogy az egyes létesítmények tekintetében ellenőrzéseket végeznek;
4. kiemeli, hogy minden tagállami jogszabályi és szabályozási keretben olyan szilárd rendszert kell elfogadni, amely összhangban áll a jelenlegi legjobb gyakorlattal, amelyben minden fúrási javaslatot biztonsági elemzés kíséri – beleértve a független, külső szakértői ellenőrzési eljárásokat és megfelelő időközönként végzett rendszeres felülvizsgálatokat –, amelyet a tevékenység megkezdése előtt jóvá kell hagyatni; hangsúlyozza, hogy a fúrás előtti szabályozói várakoztatás még inkább biztosítani fogja, hogy valamennyi kockázatot figyelembe vettek és mérsékeltek, az egyes létesítmények tekintetében pedig független szakértők megfelelő időközönként elvégezték az ellenőrzéseket;
5. felszólít arra, hogy a biztonsági elemzés váljon élő és folyamatosan továbbfejlődő dokumentummá, hogy a lényeges műszaki vagy felszerelésbeli változtatásokat kössék a megfelelő, hatáskörrel rendelkező hatóság jóváhagyásához, valamint hangsúlyozza, hogy minden biztonsági elemzést – többek között független szakértők igénybevételével – legalább ötévente felül kell vizsgálni; hangsúlyozza, hogy a biztonsági elemzésben szerepelnie kell az esetleges robbanások kezelésére rendelkezésre álló minden helyszíni eljárásnak és felszerelésnek;
6. elismeri, hogy már létezik a rendszerek és legjobb gyakorlatok hálózata, és úgy véli, hogy egy e kérdéskörre vonatkozó új, egységes uniós szabályozás destabilizálhatja a szabályozási rendszerek jelenlegi hálózatát, és elmozdulást eredményezhet a bizonyított biztonságon alapuló megközelítéstől, hangsúlyozza továbbá, hogy az új szabályozásnak nem szabad arra törekednie, hogy megkétszerezze, illetve veszélyeztesse a már meglévő legjobb gyakorlatot;
7. támogatja a Bizottság azon szándékát, hogy a tagállamokkal együttműködve szigorítsa az EU-n belüli minimális normákat; úgy véli, hogy a biztonsággal és a környezetvédelemmel kapcsolatos aggodalmaknak minden jogalkotási aktusban tükröződniük kell, valamint hogy a legmagasabb biztonsági és környezetvédelmi normákat kell alkalmazni a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek valamennyi területén; kéri, hogy baleset esetén egy független

harmadik fél fokozza a koordinációt, javasolja, hogy erre a szerepre az ESMA-t jelöljék ki;

8. felszólít a környezeti hatásvizsgálatról szóló irányelv¹ hatályának a tengeri projektek valamennyi szakaszára (feltárás, üzemeltetés) történő kiterjesztésére, továbbá egyedi környezeti hatásvizsgálati követelmények felállítását kéri a mélyvízi fúrásokat, összetett kutak fúrását vagy nehéz fúrási körülményeket, valamint a tengerfenéken vagy az alatt futó víz alatti csővezetékeken történő olaj- és gázszállítást illetően; úgy véli továbbá, hogy a Bizottságnak biztosítania kellene, hogy a tengeri projektekre vonatkozó, a nemzeti hatóságok által elfogadott környezeti hatásvizsgálatok kiterjedjenek azokra az eljárásokra is, amelyeket az üzemeltetőknek a létesítmények üzemén kívül helyezése során követniük kell; felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg újra a környezeti hatásvizgálatra vonatkozó jogi rendelkezéseket, és kösse ki, hogy a környezeti hatásvizsgálat eljárásait az ügyféltől független szakértőknek kell végezniük;
9. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az olajfúráshoz használatos meglévő infrastruktúra üzemén kívül helyezésével kapcsolatos jelenlegi szabályozási keretet, és – szükség esetén jogszabályi eszközökkel – tisztázza az üzemeltetők felelősségét a biztonságos leszerelés biztosításában, valamint az üzemén kívül helyezésből vagy az üzemén kívül helyezett fúrószigetből eredő bármilyen környezeti kárral kapcsolatos felelősséget;
10. felszólítja a Bizottságot, hogy fontolja meg a szárazföldi veszélyek ellenőrzésére vonatkozó (SEVESO II² és III³) jogszabályokban megfogalmazott szilárd alapelvek tengeri olaj- és gázipari tevékenységeket célzó jogszabályokra történő kiterjesztésének lehetőségét; mindeközben, illetve arra az esetre, ha a Bizottság nem tesz javaslatot ilyen új szabályozásra, felhívja a Bizottságot a SOVESCO III javaslat újbóli vizsgálatára, azzal a céllal, hogy annak hatályát az olajfúró tornyokra és a tengerfenéken vagy az alatt futó víz alatti csővezetékekre, valamint a kutak üzemén kívül helyezésével bezárólag az olaj- és földgáztartályok feltárásának valamennyi szakaszára kiterjesszék; üdvözli a Bizottságnak SOVESCO II irányelv felülvizsgálatához fűzött indokolását, melyben kijelenti, hogy meg fogja keresni a megfelelő módot a környezetvédelmi jogalkotás megerősítésére;
11. megjegyzi, hogy a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek nem képezik részét az ipari kibocsátásokról szóló irányelv⁴ kulcsfontosságú rendelkezéseinek; javasolja, hogy a 2011. december 31-ig elvégzendő első hatáskör-felülvizsgálat részeként a Bizottság az I. melléklet 1.5 pontjába vegye fel a „tengeri olaj- és gázipari tevékenységeket”, továbbá javasolja, hogy a környezetszennyezés integrált megelőzésével és csökkentésével foglalkozó európai iroda határozza meg a tengeri olaj- és gázipari tevékenységekre vonatkozó, rendelkezésre álló legjobb módszereket;
12. üdvözli a Bizottság abbéli szándékát, hogy felülvizsgálja a 92/91/EGK irányelvet, és kéri,

¹ A Tanács 85/337/EGK irányelve (1985. június 27.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (módosított); HL L 175., 1985.7.5., 40. o.

² A Tanács 96/82/EK irányelve (1996. december 9.) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzéséről; HL L 10., 1997.1.14., 13. o.

³ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről (COM(2010)781).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése); HL L 334., 2010.12.17., 17. o.

hogy az ugyanazon vállalaton belüli, a munkavégzés helyétől függő eltérő bánásmód elkerülése érdekében közös előírásokon alapuló megközelítést alkalmazzon; szorgalmazza egy olyan átlátható, hatékony és konzisztens szabályrendszer megalkotását, amely a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek ágazatában dolgozó valamennyi munkavállalóra vonatkozik, továbbá a hatályos jogszabályok hatékonyságának és a jövőbeli jogszabályi harmonizáció lehetőségeinek felmérését;

13. felhívja az Európai Uniót, hogy segítse elő az ILO munkavédelmi irányítási rendszerekről szóló útmutatásainak (ILO-OSH 2001) alkalmazását az olaj- és gázipari ágazatban;
14. figyelmeztet azonban arra, hogy a jogalkotás hatékonysága végső soron attól függ, hogy a vonatkozó jogszabályok végrehajtásával, kezelésével és érvényesítésével megbízott illetékes európai és nemzeti hatóságok és szervek milyen minőségben hajtják végre a jogszabályokat; úgy véli, hogy a Bizottságnak aktív szerepet kell játszania abban, hogy biztosítsa a jogszabályok tagállami hatóságok általi betartását;
15. hangsúlyozza, hogy egyes tagállamok a nemzetközi és európai szinttel összehasonlítva már most is kitűnő biztonsági mechanizmusokat működtetnek;
16. hangsúlyozza a jól képzett, a helyi körülményeket ismerő, független szakemberek által elvégzett rendszeres, sokrétű és szigorú ellenőrzések fontosságát; úgy véli, hogy az üzemeltetők ellenőrzési rendszereit független harmadik feleknek is ellenőrizniük kell; támogatja az egyes tagállamok által a szigorú ellenőrzések számának fokozása céljából már megtett erőfeszítéseket; hangsúlyozza a nemzeti hatóságok függetlenségének, valamint a potenciális jövőbeli munkáltatók és az ellenőrök közötti esetleges összeférhetlenségek átlátható kezelésének fontosságát;
17. megállapítja, hogy csak korlátozott számú tapasztalt ellenőr áll rendelkezésre, és felszólít arra, hogy hajtsanak végre további beruházásokat a képzettebb tagállami ellenőri hálózat kialakítása céljából; felszólítja a Bizottságot annak vizsgálatára, hogy miként tudna segíteni a tagállamoknak saját ellenőri rendszerük kialakításában;
18. hangsúlyozza, hogy szükség van a felügyeleti szervek hatékony ellenőrzőrendszereire, olyan innovatív módszerek használatával, mint például a munkaidőre és a mentési műveletekre irányuló célzott vizsgálatok, valamint a munkavállalók egészségére és biztonságára vonatkozó szabályok megsértése esetén szankciókra is lehetőséget kell biztosítani;
19. megállapítja, hogy az üzemeltetők ellenőrzési rendszereit külső ellenőrzésnek és uniós szintű vizsgálatoknak is alá kell vetni, a hajók ellenőrzését pedig ki kell terjeszteni a tengeri olaj- és gázkitermelő létesítményekre is;
20. elismeri, hogy néhány kevésbé nagy volumenű műveletben a közös ellenőrzések révén a tagállamok jelentős megtakarításokat érhetnek el;
21. hangsúlyozza, hogy a termékekről szóló uniós jogszabályok hatályának a tengeri létesítményeken található felszerelésekre történő bármely potenciális kiterjesztése során fel kell ismerni, hogy a gyors technológiai előrehaladás miatt a túlságosan korlátozó előírások gyorsan feleslegessé válhatnak;

22. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ellenőrök uniós szintű ellenőre nem képvisel majd kellő hozzáadott értéket ahhoz, hogy e poszt létrehozása indokolja a szűkös szabályozási források egy részének elvonását az illetékes nemzeti hatóságoktól; elismeri ugyanakkor az EMSA által az olajbalesetek megelőzése, a nyomon követési és vizsgálati tevékenységek terén szerzett jelentős tapasztalatban rejlő potenciált, valamint azt, hogy az adatgyűjtést, a legjobb gyakorlatok cseréjét és a válaszadási erőforrások koordinálását EU-szerte össze kell hangolni; felszólítja a Bizottságot annak vizsgálatára, hogy a távközlési ágazatban az Elektronikus Hírközlést Szabályozó Európai Hatóságok Testület (BEREC) mintájára a nemzeti szabályozókat tömörítő, a tengeri műveletekért felelős európai szabályozói testület hozzáadott értéket biztosíthat-e és megerősítheti-e a legmagasabb szintű környezetvédelmi és biztonsági normák EU-szerte történő érvényesítését és végrehajtását;

Megelőzés, az információk és a legjobb gyakorlatok cseréje

23. hangsúlyozza a többoldalú fellépés első szintjeként a regionális kezdeményezések fontosságát, és úgy véli, hogy az északi-tengeri NSOAF-hez hasonló fórumokat kellene létrehozni a Földközi-tenger, a Balti-tenger és a Fekete-tenger körüli tagállamok számára annak érdekében, hogy azok felügyeljék a minimumnormák elfogadását és végrehajtását; e tekintetben üdvözlí a Bizottság Földközi-tengeri Hatóságok Fórumának (MOAF) létrehozására irányuló kezdeményezését és ösztönzi harmadik országok részvételét; azon a véleményen van, hogy az EU vonatkozásában elfogadott normáknak és szabályoknak figyelembe kell venniük az uniós területeken kívül a szénhidrogén-feltárással kapcsolatos környezetvédelmi megfontolásokat;

24. elismeri a különböző tengeri térségek körülményeinek sokféleségét, de úgy véli, hogy adott esetben a regionális kezdeményezéseket a fórumok között össze kellene hangolni, hogy biztosítani lehessen uniós szinten a legjobb gyakorlatot; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak e fórumokon aktív szerepet kellene játszania;

25. üdvözlí a Bizottságnak az EU és az Északi-tengeri Tengerhatósági Fórum (NSOAF) együttes üléseinek létrehozására – a legjobb gyakorlatok egész EU-ra kiterjedő cseréjére szolgáló alkalomként – irányuló kezdeményezését; hangsúlyozza, hogy ezeket az üléseket a résztvevőknek értékelniük kell;

26. üdvözlí az Olaj- és Földgáztermelők Nemzetközi Szövetségének a Globális Reakciócsoport (GIRG) létrehozására irányuló, a mexikói-öbölbeli katasztrófa utóhatásainak keretében hozott döntését; arra sürgeti a Szövetséget, hogy tevékenysége legyen átlátható az információk hatóságokkal való megosztása és a velük folytatott együttműködés során;

27. hangsúlyozza, hogy az alkalmazottakkal való konzultációra irányuló programok hasznosak biztonsági szempontból; szorgalmazza, hogy alakítsanak ki szoros kapcsolatot az ipar, a munkaerő és az illetékes nemzeti hatóságok között, illetve ezek részvételével szülessenek közös kezdeményezések az egészség, a biztonság és a környezetvédelem területein;

28. hangsúlyozza, hogy a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek magas kockázattal járnak a munkavállalók egészségére és biztonságára nézve az esetenként szélsőséges környezeti feltételek, a 12 órás műszakokra osztott munkaidő, valamint az elszigeteltség miatt, és

elismeri, hogy ahogyan most, úgy továbbra is szabályozni kell a sajátos munkakörülményeket – főként a pszichológiai stressz tekintetében – az emberi hibák minimalizálása és a munkavállalók védelme érdekében; ezért ajánlja, hogy nyújtsanak a munkavállalók számára a kockázatokkal arányos biztosítási rendszert és kölcsönös biztosító társaságot;

29. tudomásul veszi az Egyesült Királyság Egészségügyi és Biztonsági Hivatalának legfrissebb jelentését az Északi-tengeren folyó műveletek munkakörülményeiről, amely rámutat arra, hogy az elmúlt évben megduplázódott a halálos és súlyos sérülések száma, a jelentős szénhidrogén-szivárgások mennyisége pedig egyharmadával emelkedett;
30. reméli, hogy kialakul az egészségügy és a biztonság megelőzésre irányuló kultúrája a vállalatok és szakszervezetek elköteleződése és a munkavállalók aktív részvétele révén, különösen azáltal, hogy a biztonsági eljárások kidolgozásában és alkalmazásában részt vesznek és az azokra irányuló konzultációba bevonják őket, valamint tájékoztatást nyújtanak számukra a lehetséges kockázatokról; felhívja a figyelmet ezen eljárások tesztelésének és figyelemmel kísérésének fontosságára a teljes irányítási láncban, ezzel biztosítva, hogy a felső vezetés is képzésben részesüljön, illetve felelősségre vonható legyen balesetek vagy biztonsági hiányosságok esetén;
31. felszólítja az iparágat, hogy szervezetein belül – tengeren vagy irodai környezetben – kötelezze el magát egy valódi biztonsági kultúra mellett; ennél fogva támogatja a minden állandó és szerződéses munkavállalóra, illetve a munkáltatókra is kiterjedő rendszeres képzési programokat;
32. kéri, hogy a Bizottság a kockázatok minimalizálása érdekében vegye fontolóra – a veszélyek kiküszöbölését és korlátok közé szorítását szolgáló, szükség esetén pedig a gyors és hatékony válaszadást lehetővé tévő – magas szintű biztonsági követelmények és rendszerek alkalmazását; szorgalmazza továbbá, hogy a képzési követelményeket határozzák meg az Európai Unióban a magas kockázattal járó feladatokat végző munkavállalók számára – beleértve a szerződéses és alvállalkozásban dolgozó munkavállalókat is –, valamint e követelmények harmonizálását az európai vizek egészére vonatkozó koherens végrehajtás érdekében; kéri, hogy a Bizottság tevékenyen működjön együtt nemzetközi partnereivel annak feltárása érdekében, hogy elképzelhető-e egy, a munkavállalók egészségére és biztonságára vonatkozó világszintű szabályozásra irányuló kezdeményezés kivitelezése, valamint hogy e szabályokat a legutóbbi technológiai eredményekhez alkalmazkodva rendszeresen frissítsék;
33. felhívja a tagállamokat, hogy csak minősített belső vagy külső szervezésű képzési formákat engedélyezzenek;
34. üdvözli az illetékes nemzeti hatóságok alkalmazottai számára indított nemzetközi csereprogramokat és közös képzési programokat, és kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javasoljanak kezdeményezéseket ezek ösztönzésére;
35. kéri, hogy a biztonsággal az egészségvédelemmel és a képzéssel kapcsolatos szigorú követelmények az alvállalkozókra is érvényesek legyenek, akiknek a felelősségi körükhöz tartozó területen végzett karbantartási és építési feladataik elvégzéséhez szükséges szakismerettel kell rendelkezniük; szorgalmazza, hogy a munkavállalókat – köztük a

szerződéses formában vagy alvállalkozóként dolgozókat is, valamint a munkavállalói szervezeteket – a munkavégzés tényleges megkezdése előtt tájékoztassák a munkavégzéshez kapcsolódó valamennyi kockázatról;

36. hangsúlyozza, hogy a termelési lánc későbbi tengeri vagy szárazföldi szakaszaiban dolgozó munkavállalók is rendkívül magas egészségügyi és biztonsági kockázatoknak vannak kitéve; kéri a tagállamokat, hogy szabályozási tevékenységük során vegyék figyelembe ezeket a munkavállalókat is;
37. rendszeres, sajátos orvosi felülvizsgálati rendszert biztosítást szorgalmazza a tengeri olaj- és gázipari ágazatban dolgozó munkavállalók számára; ajánlja, hogy legalább évente kerüljön sor a munkavállalók testi és lelki állapotát felmérő orvosi vizsgálatra;
38. szorgalmazza a munkavállalók által viselt kockázatok értékelésére szolgáló mechanizmus létrejöttét, valamint azt, hogy ezt az értékelést vegyék figyelembe a munkavállalók díjazásának megállapításakor;
39. felszólítja az iparágat, hogy kövesse a biztonsági képviselőkre vonatkozó legjobb gyakorlatokat; a munkavállalók számára biztosítani kell a jogok, hogy biztonsági képviselőt választhassanak, aki a műveletek és a döntéshozatali folyamat valamennyi szintén részt vesz a biztonsági kérdések megoldásában; úgy véli, hogy a munkavállalók számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy anonim módon, a később zaklatástól védve jelezzék a biztonsági hiányosságokat és kockázatokat az illetékes hatóságoknak;
40. támogatja a tagállamok körében a szabályozással, a normákkal és az eljárásokkal, valamint a balesetek bejelentésével és kezelésével – köztük a működési biztonsági és környezetvédelmi rendszerekkel, kockázatkezeléssel és reagálási eljárásokkal stb. – kapcsolatban meglévő legjobb gyakorlatok megosztására irányuló határozottabb erőfeszítéseket;
41. elismeri, hogy szabályozási csoportok vagy kereskedelmi partnerségek és vegyesvállalatok révén az információk már most is megosztásra kerülnek; úgy véli, hogy a biztonsági szempontokra nem vonatkozhat az üzleti titoktartás;
42. felkéri az illetékes nemzeti hatóságokat, hogy – az érzékeny kereskedelmi szempontokat figyelembe véve – gyűjtsék össze, osszák meg egymással és tegyék közzé a bejelentett balesetekkel kapcsolatos információkat, hogy tanulni lehessen ezekből; elismeri, hogy a meglévő gyakorlatok és baleset-bejelentés megszilárdítása és további összehangolása elősegítheti az átláthatóság és a konzisztencia EU-szerte történő biztosítását; ezeket az információkat a balesetek bekövetkezése után a lehető leghamarabb meg kell osztani, és azoknak tartalmazniuk kell többek között a személyi sérüléseket, a gépek meghibásodását, a szénhidrogén-kibocsátásokat és más aggályos baleseteket; üdvözli az arra irányuló nemzetközi kezdeményezéseket – köztük a G20-munkacsoportét –, hogy globális szinten fognak segítséget nyújtani, biztosítva a balesetek széles körű megismertetését és a szükséges helyreállító intézkedések foganatosítását;
43. úgy véli, hogy a Bizottságnak értékelnie kellene a következőket: a különböző meglévő információszerzési csatornák eredményessége, a meglévő rendszerek racionalizálása és/vagy új nemzetközi rendszerek bevezetése, szem előtt tartva az ebből eredő

adminisztratív terheket;

A fúrások engedélyezése és jóváhagyása

44. tudomásul veszi a fúrás engedélyezése és jóváhagyása közötti különbséget, és hogy nem feltétlenül az engedéllyel rendelkező szervezet végzi el a fúrást; úgy véli, hogy a szabályozásnak ellenőrzési pontokat kell beiktatnia az engedély megadása és a fúrás megkezdése közé;
45. javasolja, hogy valamennyi tagállamban válasszák külön az engedélyezési, illetve az egészségügyi és biztonsági funkciókat; meggyőződése, hogy a Bizottságnak együtt kell működnie a tagállamokkal a közös, átlátható és objektív engedélyezési kritériumok létrehozásában, biztosítva azt, hogy – az összeférhetlenség kockázatának mérséklése céljából – az engedélyezési, valamint egészségügyi és biztonsági funkciók elkülönülnek;
46. megjegyzi, hogy az uniós vizekben található számos berendezés életkora nő; üdvözli a meglévő platformokon alkalmazott eszközök épségének javítását célzó kísérleteket;
47. úgy véli, hogy az olaj- és gázkitermeléssel foglalkozó üzemeltetőktől az engedélyezési eljárás, a teljes üzemeltetési időszak és a tengeri projektek valamennyi szakasza (feltárás, üzemeltetés, üzemén kívül helyezés) során meg kell követelni annak bizonyítását, hogy megfelelő pénzügyi képességgel rendelkeznek ahhoz, hogy az általuk végzett speciális tevékenységek során okozott környezeti károkkal összefüggésben – beleértve a nagy hatású, alacsony valószínűséggel bekövetkező eseményeket – kötelező kölcsönös ipari garanciarendszerek, kötelező biztosítások, vagy a pénzügyi biztonságot garantáló vegyes rendszerek útján gondoskodni tudjanak a helyreállításról;

Vészhelyzeti tervezés

48. szorgalmazza, hogy vezessenek be helyszíni vészhelyzeti terveket, amelyek azonosítják a kockázatokat, értékelik a szennyezések potenciális forrásait és hatásait, valamint felvázolják az ilyen helyzetekre való reagálás stratégiáját, továbbá tartalmazzák az esetlegesen szükségessé váló mentesítő fúrások terveit; javasolja, hogy az engedélyt megszerző üzemeltetőknek – az engedély megszerzésének feltételeként – legkésőbb két hónappal a művelet megkezdése előtt be kelljen nyújtaniuk a vészhelyzeti terveket; az összetett kutak vagy nehéz fúrási körülmények esetén a vészhelyzeti tervet értékelni kell, azokról konzultációt kell folytatni, és más, jogszabály által előírt (például a környezetvédelmi hatásokhoz vagy a kutak tervezéséhez kapcsolódó) engedélyezési eljárásokkal egy időben kell engedélyezni; a művelet semmilyen körülmények között nem kezdődhet meg a vészhelyzeti tervnek a lefolytatása helye szerinti tagállam jóváhagyása előtt; az illetékes nemzeti hatóságnak – az adatvédelem megfelelő figyelembevételével – közzé kell tennie a vészhelyzeti terveket;
49. felkéri a tagállamokat olyan nemzeti vészhelyzeti tervek kidolgozására, amelyek részletezik, hogy szivárgás esetén az ipar által tett erőfeszítéseket kiegészítő nemzeti eszközökre milyen parancsnoki láncok és mechanizmusok vonatkoznak, illetve – amennyiben már léteznek vészhelyzeti tervek – kéri azok e szempontnak megfelelő módosítását vagy naprakészé tételét; felszólítja a tagállamokat, hogy működjenek együtt egymással és az Unióval szomszédos országokkal regionális vészhelyzeti tervek

kidolgozása érdekében; kéri, hogy e terveket továbbítsák az ESMA-nak;

50. megállapítja, hogy a közelmúlt eseményei rávilágítottak a tengeri olaj- és gázkitermelésnek a tengeri közlekedésre és a tengeri környezetre jelentett kockázataira; úgy véli, hogy az EMSA reagálási képességeinek alkalmazását kifejezetten ki kell terjeszteni a megelőzésre, és az ilyen tevékenységekből eredő szennyezésre való reagálásra;
51. javasolja, hogy a vészhelyzetekre való reagálás céljából bevethető eszközöket tartalmazó EMSA-leltáraknak valamennyi állami és ipari eszközre ki kell térnie annak érdekében, hogy az EMSA – amennyiben ez szükségesnek bizonyul – súlyos baleset esetén a legjobb helyzetben legyen a koordináló szerep ellátására;
52. javasolja, hogy az esetleges olajszivárgások elfojtása céljából rendelkezésre álló eszközöknek a vészhelyzeti tervek alapvető részét kell képezniük, az erre szolgáló felszereléseknek pedig a létesítmények közelében kell rendelkezésre állniuk, hogy azok időben történő alkalmazása súlyos baleset esetén lehetséges legyen;
53. sürgeti a vállalatokat, hogy továbbra is különítsenek el pénzeszközöket a megelőzésre és baleseti utáni helyreállításra szolgáló új technológiák kutatására és fejlesztésére; hangsúlyozza, hogy mielőtt a katasztrófákra adott válaszlépésekre szolgáló technológiákat felvennék a jóváhagyott vészhelyzeti tervekbe, azokat független vizsgálatnak, értékelésnek és engedélyezésnek kell alávetni;
54. úgy véli, hogy alapvető fontosságú célzott és innovatív tudományos kutatás folytatása azzal a céllal, hogy lehetővé váljon automata rendszerek alkalmazása a fűrőtornyokban végzett műveletek és a fűrőtornyok bezárásának nyomon követésére, ezzel fokozva a fűrési és kiaknázási műveletek, valamint a tűzbiztonsági rendszerek megbízhatóságát rendkívüli időjárás feltételek esetére;
55. támogatja a kémiai diszpergálószer (és a kémiai diszpergálószer katasztrófa-elhárítási tervek keretében történő használata) szigorú ellenőrzését, folyamatos vizsgálatát és környezeti hatásainak értékelését, egyrészt annak érdekében, hogy biztosítsák azok alkalmasságát olajszivárgás esetére, másrészt azért, hogy elkerüljék a közegészségügyi és környezeti következményeket; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy végezzenek alaposabb kutatásokat az ilyen vegyszerek hatásait illetően, szükség esetén uniós kutatási programok keretében;

Katasztrófa-elhárítás

56. elismeri, hogy az ipar viseli az elsődleges felelősséget a katasztrófa-elhárításért; üdvözlő az olajszivárgások megakadályozására szolgáló eszközök kifejlesztése, mobilizálása és bevetése céljából tett közös ipari kezdeményezéseket; hangsúlyozza, hogy a közsféra fontos szereppel bír a katasztrófákra adott válaszlépések szabályozásában, biztonságosságában és koordinálásában;
57. azt javasolja, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt a rendszeres képzésre, különösen a katasztrófákra adott válaszlépésekre szolgáló felszerelések gyakorlati alkalmazására vonatkozóan;

58. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot annak biztosítására, hogy az engedélyezési rendszer tartalmazzon olyan védekezést finanszírozó eszközöket, amelyek alkalmasak annak biztosítására, hogy súlyos balesetek esetén a szükséges pénzügyi források sürgősen mobilizálhatók legyenek az olaj- vagy gázszivárgások által okozott gazdasági, társadalmi és környezeti károk megtérítésére;
59. üdvözli a Bizottság arra irányuló erőfeszítését, hogy az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség megbízatásának hatályát a hajókon túl a tengeri berendezésekre is kiterjessze;
60. megjegyzi, hogy az EMSA szakértelmének és eszközeinek bevetését a felülvizsgált ESMA-rendelet fogja meghatározni, de annak kifejezetten ki kell terjednie az olaj- és gázfeltárásból eredő szennyezésre adott reakcióra, továbbá hogy annak szükség esetén az EU egészében és a szomszédos országokban is rendelkezésre kell állnia;
61. úgy véli, hogy az uniós szinten kifejlesztett, válaszlépésekre és nyomon követésre szolgáló eszközök, illetve az EMSA készenléti olajösszegyűjtő hajóinak hálózata, valamint a CleanSeaNet (CSN) olajfolt-nyomonkövetés és -kimutatás a tengeri létesítményeknél bekövetkező balesetek esetében is alkalmazható;
62. ajánlja az EMSA CleanSeaNet szolgálatának alkalmazását az olajplatformok és a hajókból való illegális kibocsátások nyomon követésére; elismeri, hogy a jelenleg a CleanSeaNet részére biztosított képek 50 %-a használható olajplatformok nyomon követésére;
63. ajánlja ennél fogva az EMSA készenléti olajfolt-reagálási hajói szolgálati hálózatának alkalmazását a következők felülvizsgálatát követően:
- a) nem minden hajó képes a 60° lobbanáspont alatti légkörben dolgozni;
 - b) javítani kell a szerződéseket, hogy azok hosszabb olaj-összegyűjtési műveleteket tegyenek lehetővé;
 - c) a jelenlegi hálózatban meglévő réseket le kell fedni;
 - d) új technológiákat kell feltárni, például az olajhálókkal történő munkavégzést;
64. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy mihamarabb terjesszen elő javaslatokat a közösségi polgári védelmi mechanizmuson alapuló európai polgári védelmi erő megalapítására, valamint a tagállamokkal együttműködve dolgozzon ki egy európai cselekvési tervet, amely különleges mechanizmusokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az EU hogyan tud reagálni az olajkitermelő létesítmények – többek között a tengerfenéken vagy az alatt futó víz alatti csővezetékek – által okozott súlyos szennyezésekre;
65. elismeri a MIC¹ által a tagállamok és az ipar katasztrófa-elhárítási mechanizmusainak kiegészítése terén játszott szerepet;
66. támogatja a tengeri ágazatra irányuló innovatív szolgáltatásokat; üdvözli, hogy a Bizottság és a tagállamok a SafeSeaNet projekt alapján új e-tengeri kezdeményezésről folytatnak tárgyalásokat, úgy véli továbbá, hogy ez további biztonsági előnyökkel szolgálhatna a

¹ A Bizottság által üzemeltetett Megfigyelési és Tájékoztatási Központ (Monitoring and Information Centre).

tengeri olaj- és földgázipar számára;

67. hangsúlyozza, hogy minden egyes tengeri területnek mindenkor elégséges, elérhető felszereléshez kell hozzáféréssel rendelkeznie, hogy kezelni tudjanak nagyméretű, az elképzelhető legrosszabb forgatókönyv szerinti olajszivárgásokat az adott tengeri terület – és nem csak az uniós vizek – tekintetében;
68. felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tengerekre vonatkozó adatok kezelésének „A tengerekkel kapcsolatos tudás 2020” című közleményben¹ és az integrált tengerpolitika továbbfejlesztését támogató program létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatban² javasolt javítása vegye figyelembe azt, hogy a megfelelő lépések kellő időben történő meghatározása céljából garantálni kell a szennyezési veszélyek megfelelő nyomon követését;
69. felkéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki javaslatot azzal kapcsolatban, hogy a nyilvános ellenőrzés megkönnyítése és a tengeri környezet jobb megértése érdekében a nyilvános engedéllyel működő tengeri üzemeltetők által felhalmozott tudományos ismereteket „A tengerekkel kapcsolatos tudás 2020” című közlemény keretében kidolgozott előírások és eljárások használatával bocsássák az illetékes hatóságok rendelkezésére;

Felelősség

70. sürgeti a tagállamokat, hogy pénzügyi garanciával kapcsolatos mechanizmusok, többek között a felelősségbiztosítással kapcsolatos kötelezettségek vizsgálatakor ügyeljenek arra, hogy a biztosítási díjakat a fúrési és kiaknázási nehézségekből eredő tényleges kockázat alapján határozzák meg, azért, hogy ne zárják ki a piacról az engedély iránt folyamodó kis- és közepes méretű vállalkozásokat, ám mindvégig biztosított legyen a felelősség fedezete;
71. hangsúlyozza, hogy míg pénzügyi garanciákat elméletben vagy biztosítás, vagy kölcsönös ipari garanciarendszerek révén lehet nyújtani, fontos annak biztosítása, hogy az üzemeltetők bizonyítsák, hogy kellő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek ahhoz, hogy súlyos katasztrófa esetén a helyreállítás és a kártérítés teljes költségét fedezzék, és hogy a kockázatokat és a felelősséget ne helyezték át kisebb vállalatokra, amelyek baleset előfordulása esetén nagyobb eséllyel jelentenek csődöt; felszólít arra, hogy a közös rendszereket úgy alakítsák ki, hogy megmaradjanak a kockázatok elkerülésére irányuló ösztönzők, és az egyes műveletek során ragaszkodjanak a lehető legszigorúbb biztonsági előírásokhoz;
72. elismeri az északi-tengeri OPOL-hoz hasonló közös alapok előnyeit, és kéri ilyen alapok létrehozását valamennyi uniós tengeri terület vonatkozásában; kéri, hogy az üzemeltetők számára kötelezően írják elő az ilyen alapokban való részvételt, valamint hogy biztosítsák a jogbiztonságot ahhoz, hogy biztonsági hálót nyújtó mechanizmussal szolgálhassanak a tagállamok, a tengeri ágazat – különösen a halászok – és az adófizetők számára;

¹ „A tengerekkel kapcsolatos tudás 2020: tengermegfigyelés és tengeriadat-kezelés az intelligens és fenntartható növekedés szolgálatában” c. bizottsági közlemény (COM 2010)0461).

² COM(2010)0494.

73. hangsúlyozza, hogy az OPOL-hoz hasonló rendszerek önkéntes jellege korlátozza azok jogi hatókörét, ennél fogva pedig úgy véli, hogy ezek az alapok megerősödjenek, ha az azokban meglévő tagságot kötelező engedélyezési követelménnyé tennék;
74. hangsúlyozza, hogy a hozzájárulások mértékét az érintett helyszín kockázati szintje és a vészhelyzeti tervek alapján kell meghatározni;
75. kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a 2010. október 12-ei jelentésében¹ megfogalmazott álláspontját, mely szerint „egyelőre nem volna kellően indokolt egy kötelező biztosítékokat előíró, harmonizált rendszert bevezetni”; sürgeti a Bizottságot, hogy az irányelv módosítására vonatkozó megfelelő javaslatokat tartalmazó jelentés benyújtásával ne várjon a környezeti felelősségről szóló irányelv 18. cikkének (2) bekezdésében meghatározott határidőig;
76. úgy véli, hogy a környezeti felelősségről szóló irányelv² hatályát ki kellene terjeszteni oly módon, hogy a „szennyező fizet” elve és szigorú felelősség vonatkozzon a tengervizekben és a biológiai sokféleségben bekövetkező valamennyi károsodás esetére annak érdekében, hogy az olaj- és gázipari vállalatokat felelősségre lehessen vonni az általuk okozott összes esetleges kárért, és hogy a vállalatok az üzemeltetők rendelkezésére álló tartalékok felhasználásával felső határ nélkül, teljes egészében fedezni tudják az esetleges károkozás költségeit;
77. felszólít a környezeti felelősségről szóló irányelv felülvizsgálatára, hogy annak hatásköre az Európai Unió összes tengervizére kiterjedjen, a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvvel összhangban³;
78. felhívja a Bizottságot, hogy az ELD értelmében vigye lejjebb a károkozási küszöböt, valamint hogy léptessen életbe egy szigorú felelősségi rendszert, amely a kölcsönösségből vagy a biztosítási fedezetből eredő felső határra való tekintet nélkül a tengeri vizekben és a biológiai sokféleségben okozott valamennyi kárra kiterjed;
79. úgy véli, a Bizottságnak meg kellene vizsgálnia, hogy a környezeti felelősség keretei között létrehozható-e olajkatasztrófák esetére egy kompenzációs alap, amely kötelező érvényű pénzügyi biztosítékokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazna;
80. javasolja, hogy a tagállamok vegyék fontolóra a hanyagságnak és a jogsértés elkerülésére ösztönző intézkedések bevezetését és megerősítését (például bírságok, engedély visszavonása, az alkalmazottak büntetőjogi felelőssége); kiemeli azonban, hogy az Egyesült Államokban a Deepwater Horizon fűrótorony balesete előtt is létezett ilyen rendszer;

¹ A Bizottság jelentése a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló 2004/35/ek irányelv 14. cikkének (2) bekezdése alapján (COM(2010)581).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 21-i 2004/35/EK irányelve a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről; HL L 143., 2004.4.30., 56. o.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv), HL L 164., 2008.6.25., 19. o.

81. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi szempontból felelős felek kilétét a fűrés megkezdése előtt kétséget kizáróan meg kell állapítani;

Kapcsolatok harmadik országokkal

82. sürgeti az ipari szereplőket, hogy alkalmazzák legalább az EU környezetvédelmi és biztonsági normáit, függetlenül attól, hogy a társaságok a világ mely részén végzik a tevékenységüket; tudatában van annak, hogy nehézségeket jelent az uniós székhellyel rendelkező vállalkozások arra történő kötelezése, hogy az uniós normákat alkalmazzák az Unió területén kívül folytatott tevékenységeikre, azonban felszólítja a Bizottságot annak vizsgálatára, hogy ez milyen mechanizmusok révén biztosítható; úgy véli, hogy a vállalati felelősségnek kellene ezen a területen az alapvető mozgatórugónak lennie, valamint hogy a tagállami engedélyezési rendszerek keretében az engedélyek odaítélése során figyelembe lehetne venni a társaságok részvételével bekövetkezett globális baleseteket, feltéve hogy ezeket a baleseteket alapos felülvizsgálatok kísérik; felszólítja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő ezeket a magas szintű normákat a globális partnereknél is;
83. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a G20 keretein belül továbbra is járuljanak hozzá a tengeri kezdeményezésekhez, ugyanakkor vegyék figyelembe az ENSZ tengerjogi egyezményét (UNCLOS);
84. kiemeli az ENSZ Környezetvédelmi Programja által az OSPAR, a barcelonai és a helsinki egyezmények révén kezdeményezett jogalkotás fontosságát, de elismeri, hogy a jelenlegi nemzetközi jog nem biztosít a tengeri fűréssel kapcsolatos biztonsági és környezetvédelmi normák tekintetében teljes, illetve konzisztens keretet, valamint hogy annak érvényesítése nehéznek bizonyulhat;
85. hangsúlyozza a feltárásból és kiaknázásból eredő szennyezéssel szembeni védelemmel foglalkozó, még nem ratifikált 1994. évi földközi-tengeri jegyzőkönyv teljes körű hatálybaléptetésének fontosságát;
86. sürgeti a Bizottságot, hogy az uniós tengeri területekkel határosan elhelyezkedő más államokkal közösen aktívan dolgozzon annak érdekében, hogy a szabályozási keretek és a felügyelet egyöntetűen magas biztonsági szintet garantáljanak;
87. felhívja az Európai Uniót, hogy azon érdekelt nem uniós országokkal – valamint ezen országok munkavállalói és munkaadói szervezeteivel –, amelyeknek állampolgárai az EU tengeri olaj- és gázipari ágazatában munkát végeznek, működjön együtt annak biztosítása érdekében, hogy a nem uniós székhellyel rendelkező, ám uniós vizeken tevékenykedő vállalatokra is az uniós munkaügyi szabályozás, valamint az uniós munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi szabályok vonatkozzanak;
88. felszólítja a Bizottságot, hogy – többek között a harmadik országok bevonásával – kezdeményezzen vitát a környezeti károkkal kapcsolatos felelősség és a pénzügyi biztosítékok témájában;
89. sürgeti a Bizottságot, hogy működjön együtt a partnerekkel és a szomszédos államokkal, hogy a sarkvidéki műveletekre vonatkozóan létrejöhsen egy külön rendszer, az ilyen sérülékeny és egyedi környezetben végzett tengeri tevékenységek fenntarthatóságának és

szükségességének megfelelő figyelembevétele mellett;

90. javasolja az európai szomszédsági politika cselekvési tervein keresztül nemzetközi kétoldalú partnerségek létrehozását, amelyek többek között arra ösztönzik a harmadik országokat, hogy magas biztonsági normákat fogadjanak el; az ESZP-t még nem teljes körűen alkalmazó országokat ennek megtételére ösztönzi;
91. üdvözli a szakértelem átadására – különösen a kevésbé fejlett szabályozási kerettel rendelkező országok részére történő átadására – irányuló, az ipar által irányított mechanizmusokat;
92. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamoknak.

INDOKOLÁS

A saját területén található kőolaj- és földgázkészletek jelentős mértékben hozzájárulnak az EU energiaigényének kielégítéséhez és energiabiztonságához. Az EU által kitermelt kőolaj 90%-a, és a földgáz 60%-a tengeri kitermelésből származik.

E tevékenység nem egyenletesen oszlik el az EU-n belül, nagy részét az Északi-tengeren folytatják. Az EU-n belüli nyersolaj-kitermelés 80%-át két tagállam végzi¹, Norvégia pedig egymaga többet termel ki, mint a 27 tagállam összesen.

Az európai vizeken végzett kőolaj- és földgázkitermelés egy része az EU területén kívül zajlik. A Földközi-tengeren például jelentős feltáró tevékenységet folytatnak Észak-Afrika partjainál, elsősorban Egyiptom és Líbia közelében.

A Deepwater Horizon katasztrófája arra sarkallta a tengeri kőolaj- és földgázmezők feltárásában és kitermelésében érintett szereplőket, hogy értékeljék át tevékenységük biztonsági szempontjait. A BP Deepwater Horizon fúrótornyának katasztrófájával és a tengeri fúrásokkal foglalkozó amerikai bizottság (National Commission on the BP Deepwater Horizon spill and Offshore drilling) és más testületek is egy sor javaslatot tettek, ezek közül sokat már meg is valósítottak.

Kevésbé világos, hogy mindez hogyan hat ki Európára; az egyesült államokbeli rendszer ajánlásai olyan gyakorlatokat tükröznek, amelyek az EU-ban már legalább húsz éve elterjedtek. Európa északi-tengeri ipari szereplői gyakorlottak, tevékenységüket fejlett mezőkön végzik komoly tapasztalatokra építő és folyamatosan továbbfejlesztett szabályozási rendszerek felügyelete alatt.

Az amerikai bizottság jelentésében megfogalmazott első ajánlások egyike a következőképpen szól:

„A belügyminisztériumnak az északi tengeri „biztonsági elemzés” elnevezésű megközelítéshez hasonló, az egyes létesítményekre, műveletekre és környezetekre vonatkozó, proaktív, kockázatalapú teljesítmény-megközelítést kell kialakítania.”²

Az előíró szabályozással rendelkező rendszerek alapvetően csak utólag reagálnak a fejleményekre, nem képesek biztosítani, hogy az érintett politikák és gyakorlatok lépést tudjanak tartani az egyre ritkább és egyre kevésbé elérhető szénhidrogénkészletek után kutató, folyamatosan fejlődő iparral. Ehelyett a projekteket egyenként, az adott felszínre jellemző környezeti és műszaki feltételek alapján kell értékelni. A HPHT (nagy nyomású és magas hőmérsékletű) kutak veszélyei különböznek azon kutak kockázataitól, amelyeknél nyomást kell alkalmazni az olajkitermeléshez. Míg a vízmélység minden bizonnyal kihat a fúrás technikai szempontjaira és a szennyezés elleni fellépéssel kapcsolatos erőfeszítésekre, nem minden mélytengeri fúrás veszélyes, illetve nem minden sekélyvízi fúrás biztonságos.

A biztonsági elemzés egy kockázati alapú, az adott felszínre alkalmazható megközelítés, amely megköveteli az üzemeltetőktől, hogy igazolják az illetékes nemzeti egészségügyi,

¹ Az Egyesült Királyság és Dánia

² 252. o.

biztonsági és környezetvédelmi hatóságok előtt, hogy minden kockázati tényezőt megvizsgáltak és a szükséges ellenőrzéseket végrehajtották. Valamennyi fennmaradó veszély esetén az „ALARP” elvnek kell teljesülnie.¹ Bármilyen művelet beindítása előtt az illetékes hatóságoknak jóvá kell hagyniuk a biztonsági elemzést, majd később annak esetleges módosításait is. A fűrés előtti, a szabályozásban előírt ellenőrzési pontok biztosítják, hogy a művelet ne automatikus legyen, hanem ellenkezőleg, a munkálatok nem kezdődhetnek el, amíg valamennyi kockázatot nem vettek figyelembe, illetve nem enyhítettek.

Az új javaslatok nem csökkenthetik a tagállamokban már meglévő ilyen szabályozási normák hatékonyságát, hanem inkább arra kell törekedniük, hogy a szabályok szigorú betartása mellett az uniós vizek mindegyikére kiterjesszék a legjobb gyakorlatokat.

Az Egyesült Államokban az engedélyezési, valamint az egészségügyi és a biztonsági funkciókat egyetlen ügynökség hatásköre alá tömörítették. Mindez belső feszültségekhez, illetve a célkitűzések zűrzavarához vezetett, aminek következtében a rendszer külsőleg befolyásolhatóvá vált. Ezért célszerű, hogy a tagállamok válasszák szét az engedélyezési folyamatot az egészségügyi és biztonsági kérdésektől.

Fontos megadni az alaphangot a szabályozási keretnek, ugyanakkor egy jogszabály csak akkor lehet hatékony, ha megfelelőképpen be is tartatják. E célból a különleges fűrés körülmények terén jártas és a szolgáltatók bizalmát is élvező szakértők által végzett rendszeres ellenőrzés elengedhetetlen a szabályoknak való megfelelés szempontjából.

Az ilyen magas szintű képzettséggel rendelkező ellenőrök, különösen ha számottevő tapasztalattal is rendelkeznek, értékes szabályozási erőforrásnak számítanak. Az ellenőrök más országok rendelkezésére bocsátásával, cseréjével vagy akár határokon átnyúló tevékenységet folytató ellenőrök kiképzésével kapcsolatos valamennyi kezdeményezésnek szem előtt kell tartania ezt a szempontot, és a létfontosságú erőforrások elszívása helyett inkább további hozzáadott értéket kell teremtenie.

A takarékoság érdekében a korlátozott tengeri tevékenységet végző tagállamok esetében ugyanaz a felügyelőség több államot is lefedhet, ez azonban nem jelenthet alacsonyabb szintű felügyeletet. Az ágazat maga viseli a saját tevékenységének szabályozásából adódó költségeket, a problémát tulajdonképpen inkább a szabályozási erőforrások szűkössége, semmint a költsége jelenti.

Külön figyelmet érdemel az az egyedi működési tényező, hogy a kutak (szárazföldi és tengeri egyaránt) alapvető biztonsága érdekében minden esetben két már kipróbált korlátot kell alkalmazni. A berendezéseket, például a kitörésgátlókat, rendszeresen ellenőrizni kell.

Információcsere

Minden erőfeszítést meg kell tenni az illetékes nemzeti hatóságok közötti párbeszéd megszilárdítása, illetve a közös kezdeményezések ösztönzése érdekében, melyhez a NSOAF-nek² kell alapul szolgálnia.

¹ As Low As Reasonably Possible (az ésszerű eszközökkel elérhető legalacsonyabb kockázat elve)

² Északi-tengeri Tengerhatósági Fórum

A Földközi-, a Balti- és a Fekete-tenger esetében hasznos lenne egy olyan, az NSOAF-fel egyenértékű fórum, amelynek keretében a szabályozók az ágazatbeli irányvonalakat és legjobb gyakorlatokat vizsgálják, reagálnak a balesetekre és ismereteket terjesztenek többek között multinacionális ellenőrzési projektek végrehajtása, illetve a rendszeres plenáris üléseknek jelentést tevő munkacsoportok létrehozása révén. A hatékony működés érdekében ezeknek a fórumoknak magukban kell foglalniuk az illetékes nemzeti hatóságok mindegyikét, függetlenül attól, hogy tagjai-e az Uniónak vagy sem.

Az atomenergia-ipar esetében a balesetekről kötelező módon jelentést kell tenni a Nemzetközi Atomenergia-ügynökségnek (IAEA). Az uniós jogszabály a polgári repülés esetében előírja az esemény-bejelentést, így a Közös Kutatóközpont megbízásával minden információ megvizsgálható és elterjeszthető.

Tehát léteznek ugyan baleset-bejelentő mechanizmusok¹, és a nem szabályozási csatornák is terjesztik az események kapcsán leszűrt tanulságokat², ám további, különösen nemzetközi szintű intézkedésekre is szükség van.

Az illetékes nemzeti hatóságoknak össze kell gyűjteniük a baleset-bejelentések során szerzett információkat, majd a kereskedelmi szempontból érzékeny információk megfelelő figyelembevételével időben közzé kell tenniük azokat.

Még mielőtt egy újabb határokon átnyúló kezdeményezés szükségességét fontolgatná, a Bizottságnak fel kell mérnie a különböző meglévő információszerzési csatornák eredményességét.

Az alkalmazottak folytatott konzultációk

A szigorú biztonsági kultúra kialakítása érdekében elengedhetetlen a tengeri kutakon dolgozó alkalmazottak egészségügyi és biztonsági kezdeményezésekbe történő bevonása, mivel gyakran ők a legmegfelelőbb személyek a hatékonyabb egészségügyi és biztonsági teljesítményt akadályozó tényezők felismerésére.

Az Egyesült Királyságban működő „Step Change in Safety” programot azért hozták létre, hogy az alkalmazottakkal is konzultálva közös normákat dolgozzanak ki és legjobb gyakorlatokat tegyenek közzé, ezáltal erősítve a biztonsághoz való kulturális hozzáállást. Eredményes biztonsági javaslatoknak sokszor éppen azok a dolgok bizonyulnak, amelyeket az apró viselkedésszerű változtatásoknak tartunk; ugyanakkor, mivel a legnagyobb kockázatok jellemző módon az emberi beavatkozást igénylő működési szakaszoknál (fűrés, karbantartás stb.) merülnek fel, az effajta odafigyelés felbecsülhetetlen lehet.

Biztonsági képzés

A tengeri olaj- és gázipar személyzeti téren egyre hatékonyabb egészségügyi és biztonsági eredményekről tanúskodik. Mindazonáltal, a személyzet biztonságára való összpontosítás nem

¹ Pl. az NSOAF biztonsági közleményei

² Pl. a lerakódásokról, szivárgásokról és kibocsátásokról szóló OSPAR-jelentés

eredményezheti az eljárásokra szánt figyelem csökkenését, különösen a katasztrófa-megelőzés és -elhárítás tekintetében.

A katasztrófa-elhárítási forгатókönyvekre vonatkozó alapos képzés elengedhetetlen. Például globális szinten már előírásá vált az, hogy a fúró munkások kútellenőrzési képzéseken vegyenek részt (amely a katasztrófahelyzetek esetén való fellépésre is kiképzti őket).

A Deepwater Horizon katasztrófáját előidéző biztonsági mulasztások közül számos valószínűleg a műveletek során jellemző munkakultúrára vezethető vissza.

Felkészülni a legrosszabbra

A helyszínre jellemző vészhelyzeti terv előterjesztése, megvitatása és jóváhagyása a szabályozási eljárás egyik elengedhetetlen lépése. Ezeknek a terveknek azonosítaniuk kell a potenciális veszélyeket, értékelniük kell a szennyezések potenciális forrásait és hatásait, valamint fel kell vázolniuk az ilyen helyzetekre való reagálás stratégiáját, amely kitérhet az esetlegesen szükségessé váló mentesítő fúrások terveire és felsorolhatja a reagáláshoz szükséges eszközöket.

Egy művelet sem kezdődhet el, amíg jóvá nem hagyják a vészhelyzeti tervet. Összetett kutak vagy nehéz fúrási körülmények esetén a vészhelyzeti tervet a többi jogszabály által előírt engedélyezési eljárásokkal egyidőben kell értékelni.

A Deepwater Horizon balesetének hatását a megfelelő izoláló berendezések hiánya tovább súlyosbította. Az e katasztrófa kapcsán levont konkrét tanulságokat fel kell használni a készenléti rendszerek és a helyreállítás céljait szolgáló berendezések megtervezésekor. Miképpen reagáljunk minél hatékonyabban egy jövőbeni válságra – ez az egyik kulcsfontosságú szempont a GIRG-hez¹ és az OSPRAG-hoz² hasonló fórumokon zajló megbeszélések során. A megfelelő izoláló és helyreállítási berendezések kidolgozására irányuló közös kezdeményezéseknek már van eredményük – az OSPRAG nemrégiben rendelt meg egy úgynevezett „fedő” felszerelését, amelyet kitörés esetén az Egyesült Királyság kontinentális talapzatán igénybe vehetnek.

Az iparnak és a szabályozóknak gondoskodniuk kell arról, hogy a Földközi-tengeren is rendelkezésre álljon hasonló berendezés.

Az EMSA alapító rendeletének a célból történő felülvizsgálása keretében, hogy megoldást találjanak a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek okozta szennyezésre, az Ügynökségnek ellenőriznie kell a vészhelyzetekre való reagálás céljából bevethető ágazati és állami eszközök leltárát.

Kárfelszámolási tevékenység

A Deepwater Horizon katasztrófájával szembeni fellépést zavaros felelősségmegosztás, a kormányzati felügyelet hiánya, valamint ellentmondásos tájékoztatás jellemezte.

¹ Global Industry Response Group (világszintű ipari válaszlépésekkel foglalkozó csoport)

² Oil Spill Prevention and Response Group (olajszivárgás-megelőzési és elhárítási csoport)

Egy nemzeti jelentőségű szivárgásnak az Unióban nemzeti vészhelyzeti tervek életbe lépését kell kiváltania, amelyek részletezik, hogy az ipar által tett erőfeszítéseket kiegészítő nemzeti eszközökre milyen parancsnoki láncok és kommunikációs csatornák vonatkoznak.

Felelősség

A katasztrófák esetén felmerülő lehetséges költségeket számos, például a kút jellegével (a tároló mérete, a benne fennálló nyomás, hőmérséklet stb.), a tágabb környezettel, valamint a vészhelyzettel szembeni fellépés jellegével kapcsolatos tényező befolyásolja.

Az Unióban a környezeti felelősséget a „szennyező fizet”-elv határozza meg. A tevékenységek beindítása előtt fontos ellenőrizni, hogy e követelménynek, illetve egyéb felelősségnek való megfelelés érdekében, hogy elegendő pénzügyi forrás áll-e az üzemeltetők rendelkezésére.

Ugyanakkor, az e területen fellépő szabályozási terhek nem lehetnek akkorák, kizárják az ágazatból a kisebb és sok esetben szakosodott üzemeltetőket. Amíg a nagy multinacionális vállalatok gyakran egyre kevésbé találják gazdaságosnak a már meglévő területek további kiaknázását, a kisebb üzemeltetők pedig gyakran átveszik tőlük ezeket, így fenntartva a beruházásokat és növelve a készleteket. A folyamatos beruházások elengedhetetlenek az Unióban az előrehaladott tengeri olaj- és gázipari tevékenységekből származó kitermelés csökkenésének megfékezése szempontjából.

Az Unió gazdasági, környezeti és energiaügyi szükségleteit a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek ágazatát uraló oligopólium nem tudja megfelelően kielégíteni.

Az OPOL egy olyan, az Északi-tengeren működő kölcsönös garanciarendszer, amely szigorúan kötelezi az ágazat szereplőit, hogy vétkességüktől függetlenül vállaljanak felelősséget a szennyezés okozta kár és a kárelhárítási intézkedések visszatérítéséért, a felelősségkorlátozás jelenlegi értéke pedig balesetenként 250 millió dollár.¹

Egy ilyen rendszer a kérelmek szabályszerű rendezésére ajánl megoldást, továbbá valamennyi felet ösztönzi a kárelhárítási intézkedések azonnali elindítására. E kölcsönös kockázatvállalás bizonyos mértékben elősegíti a szolgáltatók közötti önszabályozást és felügyeletet. A rendszer az azonos helyszíneken üzemelő szolgáltatók között kialakult bizalmon alapszik. Az OPOL más uniós tengerek olajfúró létesítményeire történő kiterjesztése nem tűnik célszerűnek, viszont hasznosságának köszönhetően hasonló rendszereket kellene bevezetni a többi uniós vizeken végzett műveletekre.

A nemzetközi dimenzió

Az uniós vizeket jelentős nemzetközi törvényrendszer szabályozza. Ezen felül uniós szintű intézkedés csak akkor lenne üdvös, ha hozzáadott értékkel rendelkezik.

Míg az ágazatnak garantálnia kell, hogy világszerte egyformán magas szintű szabványok

¹ Ez az érték nem felelősségi határ.

szerint működik, célszerűtlen lenne ezt kötelezettségként előírni az Unió területén található székhellyel rendelkező üzemeltetők számára. A potenciális jogi kérdésektől eltekintve, az illetékes nemzeti hatóságok által nem kivitelezhető az üzemeltetők globális tevékenységeinek megfigyelése.

Megkérdőjelezhető, hogy mindez milyen hatást gyakorolna a globális biztonsági normákra, hiszen a globális kitermelés egyre növekvő többsége a kormány-, vagy állami tulajdonban levő, és az állam által szabályozott nemzeti olajtársaságok ellenőrzése alatt található.

Hatékonyabb és valószerűbb megközelítést jelent az előírások, szabványok és eljárások terén alkalmazott bevált gyakorlatok megosztása érdekében tett nemzetközi erőfeszítések G20 szintjén történő támogatása. Az ágazatnak kiegészítő szerepe van, ezért támogatni kell a PETRAD-hoz ¹ hasonló rendszereket, különösen, ha azok fejlődő országokkal működnek együtt.

¹ A norvég termelők tapasztalatainak megosztása

21.6.2011

VÉLEMÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI, KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER- BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL (*)

az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság részére

a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek biztonsági kihívásainak kezeléséről
(2011/2072(INI))

A vélemény előadója (*): Corinne Lepage

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 50. cikke

JAVASLATOK

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság felhívja az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. véleménye szerint a Deepwater Horizon fúrótorny által a Mexikói-öbölben okozott olajszivárgás hatására az Európai Uniónak az elővigyázatosság és a megelőzés elve alapján sürgősen, valamint szükség esetén alaposan felül kell vizsgálnia a területén folytatott tengeri kőolaj- és földgáztermelés, valamint -feltárások valamennyi aspektusára vonatkozó megfelelő jogszabályait és szabályozását, beleértve a tengerfenéken vagy az alatt futó víz alatti csővezetékeken zajló szállítás biztonságára vonatkozó jogszabályokat; ebben az összefüggésben örömmel fogadja a Bizottság abbéli szándékát, hogy sürgősen pótolja a jelenlegi uniós szabályozás hiányosságait;
2. megjegyzi, hogy a tengeri olaj- és földgázfúrótornyok által okozott baleseteknek határokon átnyúló következményei vannak, ezért indokoltnak tartja az ilyen balesetek megelőzésére és hatásainak csökkentésére irányuló uniós fellépést;
3. megjegyzi, hogy a tengeri olaj- és földgázipari műveletek egyre szélsőségesebb körülmények között zajlanak, és ezeknek a tengeri és parti területek környezetére és gazdaságára nézve jelentős és pusztító következményeik lehetnek;
4. támogatja a Bizottság azon szándékát, hogy szigorítsa az Unión belül előírt minimumkövetelményeket; úgy véli, hogy a biztonsággal és a környezetvédelemmel kapcsolatos aggodalmaknak minden jogalkotási aktusban tükröződniük kell, valamint

hogy a legszigorúbb biztonsági és környezetvédelmi normákat kell alkalmazni a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek valamennyi területén;

5. figyelmeztet azonban arra, hogy a jogalkotás hatékonysága végső soron attól függ, hogy a vonatkozó jogszabályokat az illetékes európai és nemzeti hatóságok és szervek milyen mértékben tudják végrehajtani, kezelni és érvényesíteni; úgy véli, hogy a Bizottságnak aktív szerepet kell játszania abban, hogy biztosítsa a jogszabályok tagállami hatóságok általi betartását;
6. megjegyzi, hogy külön figyelmet kellene szentelni az Északi-sarkvidéknek, tekintettel sebezhetőségére és az éghajlatváltozás enyhítésében játszott szerepére;
7. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a vizsgálati módszereket és mélyítsék el a hatékony kölcsönös együttműködést, továbbá hozzák létre az „ellenőrzést végzők ellenőrzésével” foglalkozó, kötelező erejű biztonsági minimumszabályokon alapuló uniós rendszert az uniós szintű ellenőrzés és felügyelet függetlenségének biztosítása érdekében; úgy véli, hogy az adatgyűjtést, a bevált módszerek megosztását, valamint a reagáláshoz szükséges erőforrások összehangolását uniós szinten kell végezni, továbbá a helyes gyakorlatok összegyűjtése és az engedélyezési eljárások optimalizálása érdekében támogatni kell az illetékes nemzeti hatóságok közötti koordináció javítását;
8. megjegyzi, hogy az Unión belül és világszinten is egyes olaj- és földgázvállalatok eltérő biztonsági előírások mellett működnek, a nemzeti szabályozási követelményektől függően; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy először is kezdeményezzék a tengeri olaj- és gázipari ágazatra vonatkozó jogi keret átfogó felülvizsgálatát, másodsor pedig a lehető legmagasabb minimális szinten hangolják össze a különböző biztonsági előírásokat annak érdekében, hogy a vállalkozások számára jogbiztonságot teremtsenek, és biztosítsák, hogy:
 - Unió-szerte valamennyi művelet esetében a legkorszerűbb gyakorlatok alkalmazása váljon általánossá; és hogy
 - baleset esetén garantálható legyen a lehető legnagyobb védelem;

E célok elérése érdekében sürgeti a Bizottságot, hogy fontolja meg a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek valamennyi szakaszára (feltárás, üzemeltetés, szállítás, üzemén kívül helyezés) vonatkozó új jogszabályok bevezetésének, vagy a meglévő jogszabályok kiegészítésének és megerősítésének lehetőségét, hogy azok a tengeri olaj- és gázipari tevékenységekre is kiterjedjenek.

9. meg van győződve arról, hogy a harmadik országokkal (különösen az Európai Unióval közös tengeri határokkal rendelkező államokkal) történő átfogó és aktív együttműködés ahhoz is szükséges, hogy az olaj és a földgáz feltárása, kitermelése és szállítása kapcsán biztosítani lehessen a környezet megfelelő védelmét, és fenn lehessen tartani a tengerek megfelelő állapotát;

Az EU katasztrófareagálási kapacitásának megerősítése

10. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy mihamarabb terjesszen elő javaslatokat a közösségi polgári védelmi mechanizmuson alapuló európai polgári védelmi erő megalapítására,

valamint a tagállamokkal együttműködve dolgozzon ki egy európai cselekvési tervet, amely különleges mechanizmusokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az EU hogyan tud reagálni az olajkitermelő létesítmények – többek között a tengerfenéken vagy az alatt futó víz alatti csővezetékek – által okozott súlyos szennyezésekre;

11. felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tengerekre vonatkozó adatok kezelésének „A tengerekkel kapcsolatos tudás 2020” című közleményben¹ és az integrált tengerpolitika továbbfejlesztését támogató program létrehozásáról szóló rendeletre² irányuló javaslatban javasolt javítása vegye figyelembe azt, hogy a megfelelő lépések kellő időben történő meghatározása céljából garantálni kell a szennyezési veszélyek megfelelő nyomon követését;
12. felkéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki javaslatot azzal kapcsolatban, hogy a nyilvános ellenőrzés megkönnyítése és a tengeri környezet jobb megértése érdekében a nyilvános engedéllyel működő tengeri üzemeltetők által felhalmozott tudományos ismereteket „A tengerekkel kapcsolatos tudás 2020” című közlemény keretében kidolgozott előírások és eljárások használatával bocsássák az illetékes hatóságok rendelkezésére;
13. felszólítja az olaj- és gázipari vállalatokat, hogy a kutatásra és fejlesztésre szánt pénzeszközök 5%-át szánják a megelőzésre és baleseti utáni helyreállításra szolgáló új technológiák kidolgozására; hangsúlyozza, hogy mielőtt a katasztrófákra adott válaszlépésekre szolgáló technológiákat felvennék a jóváhagyott vészhelyzeti tervekbe, azokat független vizsgálatnak, értékelésnek és engedélyezésnek kell alávetni;
14. javasolja, hogy az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség vészhelyzetekre való reagálás céljából bevethető eszközöket tartalmazó leltárának valamennyi állami és ipari eszközre ki kell térnie annak érdekében, hogy az EMSA – amennyiben ez szükségesnek bizonyul – súlyos baleset esetén a legjobb helyzetben legyen a koordináló szerep ellátására;
15. javasolja, hogy az esetleges olajszivárgások elfojtása céljából rendelkezésre álló eszközöknek a vészhelyzeti tervek alapvető részét kell képezniük, az erre szolgáló felszereléseknek pedig a létesítmények közelében kell rendelkezésre állniuk, hogy azok időben történő alkalmazása súlyos baleset esetén lehetséges legyen;

Környezeti felelősségi rendszerek és pénzügyi garanciamechanizmusok

16. úgy véli, hogy a környezeti felelősségről szóló irányelv³ hatályát ki kellene terjeszteni oly módon, hogy a „szennyező fizet” elve és szigorú felelősség vonatkozzon a tengervizekben és a biológiai sokféleségben bekövetkező valamennyi károsodás esetére annak érdekében, hogy az olaj- és gázipari vállalatokat felelősségre lehessen vonni az általuk okozott összes esetleges kárért, és hogy a vállalatok az üzemeltetők rendelkezésére álló tartalékok felhasználásával felső határ nélkül, teljes egészében fedezni tudják az esetleges károkozás költségeit;

¹ „A tengerekkel kapcsolatos tudás 2020: tengermegfigyelés és tengeriadat-kezelés az intelligens és fenntartható növekedés szolgálatában” c. bizottsági közlemény (COM(2010)0461).

² COM(2010)0494.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 21-i 2004/35/EK irányelve a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről; HL L 143., 2004.4.30., 56. o.

17. felszólít a környezeti felelősségről szóló irányelv felülvizsgálatára, hogy annak hatásköre az Európai Unió összes tengervizére kiterjedjen, a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvvvel¹ összhangban;
18. felhívja a Bizottságot, hogy a környezeti felelősségről szóló irányelv értelmében vigye lejjebb a károkozási küszöböket, valamint hogy léptessen életbe szigorú felelősségi rendszert, amely a kölcsönöséből vagy a biztosítási fedezetből eredő felső határra való tekintet nélkül a tengervizekben és a biológiai sokféleségben okozott valamennyi kárra kiterjed, továbbá javasolja, hogy a felelősség érvényesítése érdekében a Bizottság kezdeményezzen párbeszédet a biztosítókkal a kötelező, uniós szintű biztosítási rendszerekről;
19. úgy véli, a Bizottságnak meg kellene vizsgálnia, hogy a környezeti felelősség keretei között létrehozható-e olajkatasztrófák esetére egy kompenzációs alap, amely kötelező érvényű pénzügyi biztosítékokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazna;
20. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi szempontból felelős felek kilétét a fúrás megkezdése előtt kétséget kizáróan meg kell állapítani;
21. úgy véli, hogy az olaj- és gázkitermeléssel foglalkozó üzemeltetőktől az engedélyezési eljárás, a teljes üzemeltetési időszak és a tengeri projektek valamennyi szakasza (feltárás, üzemeltetés, üzemén kívül helyezés) során meg kell követelni annak bizonyítását, hogy megfelelő pénzügyi képességgel rendelkeznek ahhoz, hogy az általuk végzett speciális tevékenységek során okozott környezeti károkkal összefüggésben – beleértve a nagy hatású, alacsony valószínűséggel bekövetkező eseményeket – kötelező kölcsönös ipari garanciarendszerek, kötelező biztosítások, vagy a pénzügyi biztonságot garantáló vegyes rendszerek útján gondoskodni tudjanak a helyreállításról;
22. hangsúlyozza, hogy míg pénzügyi garanciákat elméletben vagy biztosítás, vagy kölcsönös ipari garanciarendszerek révén lehet nyújtani, fontos annak biztosítása, hogy az üzemeltetők bizonyítsák, hogy kellő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek ahhoz, hogy súlyos katasztrófa esetén a helyreállítás és a kártérítés teljes költségét fedezzék, és hogy a kockázatokat és a felelősséget ne helyezték át kisebb vállalatokra, amelyek baleset előfordulása esetén nagyobb eséllyel jelentenek csődöt; felszólít arra, hogy a közös rendszereket úgy alakítsák ki, hogy megmaradjanak a kockázatok elkerülésére irányuló ösztönzők, és az egyes műveletek során ragaszkodjanak a lehető legszigorúbb biztonsági előírásokhoz;
23. elismeri az északi-tengeri OPOL-hoz hasonló közös alapok előnyeit, és támogatja az ilyen alapok létrehozását valamennyi uniós tengeri terület vonatkozásában; kéri, hogy a jogbiztonság garantálása érdekében az üzemeltetők számára kötelezően írják elő az ilyen alapokban való részvételt, hogy ezáltal létrejöjjön egy biztonsági hálót nyújtó mechanizmus a tagállamok, a tengeri ágazat – többek között elsősorban a halászok – és az adófizetők megnyugtatása érdekében;

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv), HL L 164., 2008.6.25., 19. o.

24. kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a 2010. október 12-ei jelentésében¹ megfogalmazott álláspontját, mely szerint „egyelőre nem volna kellően indokolt egy kötelező biztosítékokat előíró, harmonizált rendszert bevezetni”; sürgeti a Bizottságot, hogy az irányelv módosítására vonatkozó megfelelő javaslatokat tartalmazó jelentés benyújtásával ne várjon a környezeti felelősségről szóló irányelv 18. cikkének (2) bekezdésében meghatározott határidőig;
25. javasolja, hogy – a létesítmények engedélyének visszavonásán mint legsúlyosabb intézkedésen kívül – a tagállamok fogadjanak el olyan további intézkedéseket, amelyek a biztonsági jogszabályok és szabályozás végrehajtása terén büntetik a hanyagságot és a megfelelés hiányát, és rendeljenek el Unió-szerte egységes módszerek alapján elvégzendő, rendszeres vizsgálatokat;

Az EU környezetvédelmi jogszabályainak javítása

26. felszólít a környezeti hatásvizsgálatról szóló irányelv² hatályának a tengeri projektek valamennyi szakaszára (feltárás, üzemeltetés) történő kiterjesztésére, továbbá sajátos környezeti hatásvizsgálati követelmények felállítását kéri a mélyvízi fúrásokat, összetett kutak fúrását vagy nehéz fúrési körülményeket, valamint a tengerfenéken vagy az alatt futó víz alatti csővezetékeken történő olaj- és gázszállításra vonatkozóan; úgy véli továbbá, hogy a Bizottságnak biztosítania kellene, hogy a tengeri projektekre vonatkozó, a nemzeti hatóságok által elfogadott környezeti hatásvizsgálatok kiterjedjenek azokra az eljárásokra is, amelyeket az üzemeltetőknek a létesítmények üzemén kívül helyezése során követniük kell; felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg újra a környezeti hatásvizsgálatra vonatkozó jogi rendelkezéseket, és kösse ki, hogy a környezeti hatásvizsgálat eljárásait az ügyféltől független szakértőknek kell végezniük;
27. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az olajfúráshoz használatos meglévő infrastruktúra üzemén kívül helyezésével kapcsolatos jelenlegi szabályozási keretet, és – szükség esetén jogszabályi eszközökkel – tisztázza az üzemeltetők felelősségét a biztonságos leszerelés biztosításában, valamint az üzemén kívül helyezésből vagy az üzemén kívül helyezett fúrószigetből eredő bármilyen környezeti kárral kapcsolatos felelősséget;
28. felszólítja a Bizottságot, hogy fontolja meg a szárazföldi veszélyek ellenőrzésére vonatkozó (SEVESO II³ és III⁴) jogszabályokban megfogalmazott szilárd alapelvek tengeri olaj- és gázipari tevékenységeket célzó jogszabályokra történő kiterjesztésének lehetőségét; mindeközben, illetve arra az esetre, ha a Bizottság nem tesz javaslatot ilyen új

¹ A Bizottság jelentése a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló 2004/35/ek irányelv 14. cikkének (2) bekezdése alapján (COM(2010)581).

² A Tanács 85/337/EGK irányelve (1985. június 27.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (módosított); HL L 175, 1985.7.5., 40. o.

³ A Tanács 96/82/EK irányelve (1996. december 9.) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzéséről; HL L 10, 1997.1.14., 13. o.

⁴ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről (COM(2010)781).

szabályozásra, felhívja a Bizottságot a SOVESCO III javaslat újbóli vizsgálatára, azzal a céllal, hogy annak hatályát az olajfúró tornyokra és a tengerfenéken vagy az alatt futó víz alatti csővezetékekre, valamint a kutak üzemén kívül helyezésével bezárólag az olaj- és földgáztartalékok feltárásának valamennyi szakaszára kiterjesszék; üdvözli a Bizottságnak SOVESCO II irányelv felülvizsgálatához fűzött indokolását, melyben kijelenti, hogy meg fogja keresni a megfelelő módot a környezetvédelmi jogalkotás megerősítésére;

29. örömmel fogadja a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy terjesszék ki az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség (EMSA) megbízását a hajóktól eltérő forrásból, különösen tengeri olaj- és gázipari létesítményekből származó tengeri szennyezésekre; úgy véli, hogy a javaslatot ki kellene terjeszteni a mobil létesítményekre és a szállítóberendezésekre, valamint az olajterminálokra is; támogatja a Bizottság kérését, hogy az EMSA költségvetése és személyzetének létszáma tükrözze az ilyen új feladatokat; úgy véli, hogy az EMSA megbízását ki lehetne terjeszteni arra, hogy független, harmadik fél általi ellenőrzést nyújtson a környezeti hatásvizsgálatok és a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek engedélyezése tekintetében, valamint időszakos vizsgálatokat végezzen az üzemeltetők körében;
30. megjegyzi, hogy a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek nem képezik részét az ipari kibocsátásokról szóló irányelv¹ kulcsfontosságú rendelkezéseinek; javasolja, hogy a 2011. december 31-ig elvégzendő első hatáskör-felülvizsgálat részeként a Bizottság az I. melléklet 1.5 pontjába vegye fel a „tengeri olaj- és gázipari tevékenységeket”, továbbá javasolja, hogy a környezetszennyezés integrált megelőzésével és csökkentésével foglalkozó európai iroda határozza meg a tengeri olaj- és gázipari tevékenységekre vonatkozó, rendelkezésre álló legjobb módszereket;

A harmadik országokkal és nemzetközi szinten vállalt közös kötelezettségek

31. felszólítja a Bizottságot, hogy – többek között a harmadik országok bevonásával – kezdeményezzen vitát a környezeti károkkal kapcsolatos felelősség és a pénzügyi biztosítékok témájában;
32. üdvözli a Bizottság azon javaslatát, hogy a tagállamok az uniós székhellyel rendelkező vállalatok számára írják elő, hogy a világ bármely táján folytatott műveleteik során az uniós előírásokat alkalmazzák; támogatja a Bizottság abbéli szándékát, hogy elmélyíti a szomszédos országokkal a tengeri biztonságról folytatott párbeszédet és együttműködést, azzal a céllal, hogy új közös végrehajtási intézkedéseket vezessenek be (például a létesítmények ellenőrzése), és hogy az uniós vizekkel határos területekre is ugyanolyan szigorú biztonsági előírások vonatkozzanak; támogatja a Bizottság azon elképzelését, mely szerint ösztönzi regionális fórumok/kezdeményezések, valamint a Földközi-tenger, a Fekete-tenger és a Balti-tenger illetékes nemzeti hatóságait tömörítő hálózatok létrehozását, olyan, már létező együttműködési rendszerekre építve, mint az Unió a Mediterrán Térségért;
33. támogatja a Bizottság azon célkitűzését, hogy globális rendszert hozzon létre a tengeri

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése); HL L 334, 2010.12.17., 17. o.

feltárás és kitermelés biztonságára és fenntarthatóságára irányuló közös célkitűzések megállapítására, és felszólítja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő az egyrészt nemzetközi szinten, másrészt a szomszédos államokkal közös szigorú biztonsági előírások kidolgozását;

Északi-sarkvidék; kémiai diszpergálószeres stb.

34. felkéri a Bizottságot, hogy átfogó módon vizsgálja felül a szénhidrogének tengeri feltárására és kitermelésére vonatkozó engedélyezési követelményeket, és terjesszen elő javaslatokat uniós szinten harmonizált minimumkövetelmények bevezetésére – beleértve a független, harmadik fél általi ellenőrzést is – a környezetvédelmi gyakorlatokkal kapcsolatos átláthatóság és nyilvánosságra hozatal biztosítása, valamint az érdekütközések kockázatának csökkentése érdekében;
35. moratórium bevezetését kéri a szénhidrogének Északi-sarkvidéken folytatott tengeri feltárására és kitermelésére, tekintettel a térség egyedülálló természeti környezetének sebezhetőségére;
36. tudomásul veszi az Egyesült Királyság Egészségügyi és Biztonsági Hivatalának legfrissebb jelentését az Északi-tengeren folyó műveletek munkakörülményeiről, amely rámutat arra, hogy az elmúlt évben megduplázódott a halálos és súlyos sérülések száma, a jelentős szénhidrogén-szivárgások mennyisége pedig egyharmadával emelkedett;
37. felszólítja a Bizottságot, hogy a tengeri nemzeti parkoktól és természetvédelmi területektől kevesebb mint 80 kilométerre található tengeri feltárások és fúrások betiltása céljából vizsgálja felül a vonatkozó jogszabályokat;
38. felszólítja a Bizottságot, hogy a tengeri projektek hatásvizsgálata során vegye kellően figyelembe a tengeri szénhidrogén-kitermelő tevékenységek által az érintett terület idegenforgalmára gyakorolt negatív hatást;
39. támogatja a kémiai diszpergálószeres (és a kémiai diszpergálószeres katasztrófa-elhárítási tervek keretében történő használata) szigorú ellenőrzését, folyamatos vizsgálatát és környezeti hatásainak értékelését, egyrészt annak érdekében, hogy biztosítsák azok alkalmasságát olajszivárgás esetére, másrészt azért, hogy elkerüljék a közegészségügyi és környezeti következményeket; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy végezzenek alaposabb kutatásokat az ilyen vegyszerek hatásait illetően, szükség esetén uniós kutatási programok keretében;

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	15.6.2011
A zárószavazás eredménye	+ : 46 - : 5 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Milan Cabrnich, Nessa Childers, Chris Davies, Bairbre de Brún, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Françoise Grossetête, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Daciana Octavia Sârbu, Carl Schlyter, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Salvatore Tatarella, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Esther Herranz García, Romana Jordan Cizelj, Riikka Manner, Bill Newton Dunn, Alojz Peterle, Michail Tremopoulos, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Peter van Dalen

15.6.2011

VÉLEMÉNY A FOGLALKOZTATÁSI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság részére

a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek biztonsági kihívásainak kezeléséről
(2011/2072(INI))

A vélemény előadója: Pervenche Berès

JAVASLATOK

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság felhívja az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. hangsúlyozza, hogy a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek magas kockázattal járnak a munkavállalók egészségére és biztonságára nézve az esetenként szélsőséges környezeti feltételek, a 12 órás műszakokra osztott munkaidő, valamint az elszigeteltség miatt, és elismeri, hogy ahogyan most, úgy továbbra is szabályozni kell a sajátos munkakörülményeket – főként a pszichológiai stressz tekintetében – az emberi hibák minimalizálása és a munkavállalók védelme érdekében; ezért ajánlja, hogy nyújtsanak a munkavállalók számára a kockázatokkal arányos biztosítási rendszert és kölcsönös biztosító társaságot;
2. üdvözli a Bizottság abbéli szándékát, hogy felülvizsgálja a 92/91/EGK irányelvet, és kéri, hogy az ugyanazon vállalaton belüli, a munkavégzés helyétől függő eltérő bánásmód elkerülése érdekében közös előírásokon alapuló megközelítést alkalmazzon; szorgalmazza egy olyan átlátható, hatékony és konzisztens szabályrendszer megalkotását, amely a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek ágazatában dolgozó valamennyi munkavállalóra vonatkozik, továbbá a hatályos jogszabályok hatékonyságának és a jövőbeli jogszabályi harmonizáció lehetőségeinek felmérését;
3. hangsúlyozza, hogy egyes tagállamok a nemzetközi és európai szinttel összehasonlítva már most is kitűnő biztonsági mechanizmusokat működtetnek;
4. hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos az egészségre és a biztonságra, illetve a képzésre és

a képzésekre vonatkozó bevált gyakorlatokat számba venni;

5. hangsúlyozza, hogy szükség van a felügyeleti szervek hatékony ellenőrzőrendszereire, olyan innovatív módszerek használatával, mint például a munkaidőre és a mentési műveletekre irányuló célzott vizsgálatok, valamint a munkavállalók egészségére és biztonságára vonatkozó szabályok megsértése esetére szankciókra is lehetőséget kell biztosítani;
6. reméli, hogy kialakul az egészségügy és a biztonság megelőzésre irányuló kultúrája a vállalatok és szakszervezetek elköteleződése és a munkavállalók aktív részvétele révén, különösen azáltal, hogy a biztonsági eljárások kidolgozásában és alkalmazásában részt vesznek és az azokra irányuló konzultációba bevonják őket, valamint tájékoztatást nyújtanak számukra a lehetséges kockázatokról; felhívja a figyelmet ezen eljárások tesztelésének és figyelemmel kísérésének fontosságára a teljes irányítási láncban, ezzel biztosítva, hogy a felső vezetés is képzésben részesüljön, illetve felelősségre vonható legyen balesetek vagy biztonsági hiányosságok esetén;
7. felhívja az Európai Uniót, hogy segítse elő az ILO munkavédelmi irányítási rendszerekről szóló útmutatásainak (ILO-OSH 2001) alkalmazását az olaj- és gázipari ágazatban;
8. felhívja a tagállamokat, hogy csak minősített belső vagy külső szervezésű képzési formákat engedélyezzenek, a Bizottságot pedig felkéri a minősítés európai normáinak kidolgozására;
9. véleménye szerint – feladatától vagy munkaszerződése szerinti státuszától függetlenül – valamennyi munkavállalót teljes körűen tájékoztatni kell a tengeri létesítményeken végzett munka esetében érvényes egészségügyi és biztonsági eljárásokról;
10. kéri, hogy a Bizottság a kockázatok minimalizálása érdekében vegye fontolóra – a veszélyek kiküszöbölését és korlátok közé szorítását szolgáló, szükség esetén pedig a gyors és hatékony válaszadást lehetővé tévő – magas szintű biztonsági követelmények és rendszerek alkalmazását; szorgalmazza továbbá, hogy a képzési követelményeket határozzák meg az Európai Unióban a magas kockázattal járó feladatokat végző munkavállalók számára – beleértve a szerződéses és alvállalkozásban dolgozó munkavállalókat is –, valamint e követelmények harmonizálását az európai vizek egészére vonatkozó koherens végrehajtás érdekében; kéri, hogy a Bizottság tevékenyen működjön együtt nemzetközi partnereivel annak feltárása érdekében, hogy elképzelhető-e egy, a munkavállalók egészségére és biztonságára vonatkozó világszintű szabályozásra irányuló kezdeményezés kivitelezése, valamint hogy e szabályokat a legutóbbi technológiai eredményekhez alkalmazkodva rendszeresen frissítsék;
11. sürgeti a Bizottságot, hogy jogaik erősítése révén védelmezze a munkavállalókat a zaklatások ellenében, biztosítva, hogy a biztonsági hiányosságokról vagy kockázatokról névtelenül is bejelentést tehessenek az illetékes hatóságoknak;
12. kéri, hogy a biztonsággal az egészségvédelemmel és a képzéssel kapcsolatos szigorú követelmények az alvállalkozókra is érvényesek legyenek, akiknek a felelősségi körükhöz tartozó területen végzett karbantartási és építési feladataik elvégzéséhez szükséges szakismerettel kell rendelkezniük; szorgalmazza, hogy a munkavállalókat – köztük a

szereződés formában vagy alvállalkozóként dolgozókat is, valamint a munkavállalói szervezeteket – a munkavégzés tényleges megkezdése előtt tájékoztassák a munkavégzéshez kapcsolódó valamennyi kockázatról;

13. támogatja szorosabb együttműködés kialakítását a balti-tengeri és az északi-tengeri régió között a tengeri olaj- és gázkitermelés területén;
14. kéri, hogy az Unió területén székhellyel rendelkező vagy ott működő társaságok ugyanazokat a szabályokat alkalmazzák a munkavállalók egészségére és biztonságára vonatkozóan valamennyi általuk végzett tevékenység esetén az egész világon, a Bizottság pedig – együttműködésben a Tanáccsal és a Parlamenttel – indítson el világszintű kezdeményezést e szabályok magasabb szintre emelése céljából mind az Európai Unióban, mind azon kívül, kivéve ha a tevékenységeket olyan országban végzik, amelyben az Európai Unióval összehasonlítva magasabb szintű munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi szabályok vannak hatályban, mely esetben az utóbbiak alkalmazandók;
15. felhívja az Európai Uniót, hogy azon érdekelt nem uniós országokkal – valamint ezen országok munkavállalói és munkaadói szervezeteivel –, amelyeknek állampolgárai az EU tengeri olaj- és gázipari ágazatában munkát végeznek, működjön együtt annak biztosítása érdekében, hogy a nem uniós székhellyel rendelkező, ám uniós vizeken tevékenykedő vállalatokra is az uniós munkaügyi szabályozás, valamint az uniós munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi szabályok vonatkozzanak;
16. hangsúlyozza, hogy a termelési lánc későbbi tengeri vagy szárazföldi szakaszaiban dolgozó munkavállalók is rendkívül magas egészségügyi és biztonsági kockázatoknak vannak kitéve; kéri a tagállamokat, hogy szabályozási tevékenységük során vegyék figyelembe ezeket a munkavállalókat is;
17. rendszeres, sajátos orvosi felülvizsgálati rendszert biztosítást szorgalmazza a tengeri olaj- és gázipari ágazatban dolgozó munkavállalók számára; ajánlja, hogy legalább évente kerüljön sor a munkavállalók testi és lelki állapotát felmérő orvosi vizsgálatra;
18. felhívja az Európai Uniót, hogy fontolja meg egy önálló egészségügyi és biztonsági szabályozó szerv létrehozását kizárólagosan az olaj- és gázipari ágazat számára;
19. szorgalmazza a rendszeres adatgyűjtésen és tudományos véleményeken alapuló állandó kockázatfelmérési rendszer létrejöttét, ami lehetővé tenné az új és küszöbön álló kockázatok előrejelzését;
20. igényt formál a nagyobb átláthatóságra, különösen a balesetekről, a balesetek lehetséges közegészségügyi hatásairól és az ellenőrzésekről szóló jelentések közzététele tekintetében; javasolja, hogy ezeket az információkat egy nyilvános európai platform keretében gyűjtsék össze;
21. szorgalmazza a munkavállalók által viselt kockázatok értékelésére szolgáló mechanizmus létrejöttét, valamint azt, hogy ezt az értékelést vegyék figyelembe a munkavállalók díjazásának megállapításakor.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	15.6.2011
A zárószavazás eredménye	+: 36 -: 8 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Philippe Boulland, Milan Cabrnock, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Ilda Figueiredo, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Öry, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Vilija Blinkevičiūtė, Sergio Gutiérrez Prieto, Roger Helmer, Richard Howitt, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Jelko Kacin, Evelyn Regner, Emilie Turunen

24.5.2011

VÉLEMÉNY A JOGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság részére

a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek biztonsági kihívásainak kezeléséről
(2011/2072(INI))

A vélemény előadója: Eva Lichtenberger

JAVASLATOK

A Jogi Bizottság felkéri az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- A. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 191. cikke szerint ezen a területen valamennyi uniós fellépést magas szintű – többek között az elővigyázatosság elvén alapuló – védelemnek kell kísérnie;
1. hangsúlyozza, hogy a kőolaj és a földgáz feltárása és kitermelése során okozott károkért vállalt teljes felelősségnek az EUMSZ 191. cikke (2) bekezdésében lefektetett „szennyező fizet” elven kell alapulnia;
 2. úgy véli, hogy a környezetvédelmi felelősségre vonatkozó jelenleg érvényben lévő jogszabályokban több fontos hiányosság van, és emlékeztet az európai olajfeltárással és -kitermeléssel kapcsolatos európai uniós fellépésről szóló 2010. október 7-i állásfoglalására, melyben a Parlament felszólította a Bizottságot, hogy fontolja meg a jelenlegi uniós jogszabályok (köztük a környezeti felelősségről szóló irányelv és a SEVESO II irányelv, valamint az Erika-csomagot és a harmadik tengerbiztonsági csomagot alkotó intézkedések) tartalmának felülvizsgálatát és hatáskörének kiterjesztését, és/vagy bármilyen szükséges új jogszabály bevezetését annak érdekében, hogy figyelembe vegye a parttól távoli olajfeltárással járó valamennyi veszélyt, és megerősítse az olajbalesetek esetén alkalmazandó felelősségi szabályokat;
 3. felkéri a Bizottságot, hogy minden részletre kiterjedően vizsgálja felül a szénhidrogének tengeri feltárására és kitermelésére vonatkozó engedélyezési követelményeket, és adott esetben terjesszen elő javaslatokat az uniós szinten harmonizált minimumkövetelmények bevezetésére;

4. sürgeti a Bizottságot, hogy a partnerekkel és a szomszédokkal együttműködve hozzon létre egy olyan rendszert, amely kimondottan az Északi-sarkvidéken folytatott műveletekkel foglalkozik, különös figyelmet fordítva a tengeri tevékenységek fenntarthatóságára és szükségességére ebben a sérülékeny és egyedi környezetben;
5. támogatja a katasztrófaelhárítási tervek keretein belül lehetőség szerint végrehajtott (például a kémiai diszpergálószeres vészhelyzeti alkalmazásával kapcsolatos) hatásvizsgálatokat;
6. üdvözli, hogy a Bizottság javaslatot szándékozik tenni a környezetvédelmi felelősségről szóló irányelv módosítására annak érdekében, hogy hatályát a tengervédelmi stratégiáról szóló 2008/56/EK keretirányelvben meghatározott valamennyi tengervíz érintő környezeti károkra is kiterjessze;
7. üdvözli a Bizottság arra irányuló erőfeszítését, hogy az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség megbízatásának hatályát a hajókon túl a tengeri berendezésekre is kiterjessze;
8. sürgeti a Bizottságot, hogy a környezetvédelmi felelősségről szóló irányelvbe illesszen be a kötelező pénzügyi biztosítékokra vonatkozó rendelkezéseket; e tekintetben megjegyzi, hogy a Bizottság hajlandó újra átgondolni a kötelező pénzügyi biztosítékokra irányuló követelmény bevezetését, és megvizsgálni a jelenlegi pénzügyi plafonértékek megfelelését;
9. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az olajfűrészhöz használatos meglévő infrastruktúra üzemén kívül helyezésével kapcsolatos kötelezettségek kérdését, és – szükség esetén jogszabályi eszközökkel – tisztázza a működtetők felelősségét a biztonságos leszerelés biztosításában, valamint kötelezettségeiket az üzemén kívül helyezésből vagy az üzemén kívül helyezett fűrészszigetből eredő bármilyen környezeti kárral kapcsolatban;
10. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a jelenlegi jogszabályokat, melyek alapján a tengeri olajkitermelésre vonatkozó engedély tulajdonosa harmadik személy számára bérbe adhat berendezést, annak biztosítása érdekében, hogy a későbbi polgári peres eljárásoknál könnyebben megállapítható legyen a felelősség az emberi életben és a környezetben okozott károkért a tengeri fűrészszigeteken történt balesetek és katasztrófák esetén;
11. sürgeti a tagállamokat, hogy fellépéseik során vegyék figyelembe a kis- és közepméretű üzemeltetők sajátos helyzetét; ezzel összefüggésben kéri, hogy a kis- és közepméretű üzemeltetők számára írják elő a felelősségbiztosítást vagy a valamely közös felelősségbiztosítási alapon való tagságot.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	24.5.2011
A zárószavazás eredménye	+: 25 -: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Syed Kamall, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Jiří Maštálka, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, Alexandra Thein, Diana Wallis, Rainer Wieland, Cecilia Wikström, Zbigniew Ziobro, Tadeusz Zwiefka
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Piotr Borys, Kurt Lechner, Eva Lichtenberger, József Szájer
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Pablo Arias Echeverría

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	12.7.2011
A zárószavazás eredménye	+ : 41 - : 6 0 : 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Lena Ek, Ioan Enciu, Vicky Ford, Gaston Franco, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Romana Jordan Cizelj, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Jaroslav Paška, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Michèle Rivasi, Jens Rohde, Paul Rübig, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras, Henri Weber
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Antonio Cancian, Francesco De Angelis, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Jolanta Emilia Hibner, Holger Kraemer, Bernd Lange, Mario Pirillo, Vladimír Remek, Silvia-Adriana Ţicău